

Női Hírlap

Onor. Biblioteca Universității din Cluj
Sibiu

...jovant es unnepeket
követő napok kivételével
Dr. VUCHEVICZ ENDRE
vezetésével

Ziarul Comunității Maghiare din România
A Romániai Magyar Népközösség lapja

A Timis-Torontal-i törvényszék bejegyzési száma 88.
(Dos. No. 934/1939)
Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő

Egészséges népközösségi szellemet

Irta: SÜKÖSD PÁL (Medias-Medgyes)

Mit jelent tulajdonképpen a népközösségi szellem és mit jelent ennek az egészséges volta? A népközösség akár országos, akár vármegyei, akár járási, akár városi, akár fatusi viszonylatban való üres képviselet csupán, mely minden munkáját azzal elintéztnek véli, ha időről-időre megválasztja a tisztikart, kijelöli a választmányt és az alapszabályban előírt különféle szerveket, felvesz jegyzőkönyvet talán már az alapítók által sem számon tartható alakuló közgyűlésről és ha ez megvan, akkor megint minden a régi-ben. Megvan a képviselet, megvan az, akit vezetőnek neveznek, megvan a szervezet, de csak papíron létezik. Ez már népközösséget jelent-e? Nem. Vajjon miért? Azért, mert hiányzik belőle a két legfőbb tényező, amely minden olyan közösségben, mely él és működik, a létkető és az elevenítő erőt jelenti. Ez a két főtényező: a munka és az áldozatkészség. Ez adja meg a népközösségnek az igazi színt és ez adja meg az igazi egészséges szellemet is. Egészséges népközösségi szellemet és erre támaszkodó egészséges népközösségi életet csak úgy tudunk teremteni, ha népkisebbségi élet kiépítésénél mindnyájan, akik magyaroknak születünk, vagy azoknak valljuk magunkat, munkára jelentkeznünk és ezzel egyidejűleg az áldozatkészséget is vállaljuk.

Sokan erre azt válaszolhatják, hogy dolgozzanak azok, akiket a bizalom a magyar népkisebbségi élet különböző órhelyein az éltre állított. Vajjon vállalhatja-e a munkát faja érdekében, szívevel és lélekkel az az ember, aki tudja előre, hogy mögötte fájának fagyos közönybe burkolt néptömegek áll, melyek csak segítségre és támogatásra vár, de adni ha kérnek tőle, nem ad, hanem a társától várja, hogy népe érdekében az adást és az áldozatkészséget megkezdje? Először adni és áldozni kell munkát és támogatást és eredményeket csak azután lehet várni. Nagygyűléseken kimondott határozatok, az azok folytatását feltétlenül szükségesítő munka és áldozatkészség nélkül csak jegyzőkönyvek holt betűi maradnak.

A Magyar Népközösség, mint a Romániában élő magyarság egyetemes népi képviselete, minden Romániában élő magyarnak a képviseletét jelenti. Ez azonban csak eszmei elgondolás lehet, mert munka és áldozatkészség nélkül a népközösség is, mint minden más gondolat, csak fikció marad, melynek semmi gyakorlati értéke nincs.

Az emberi élet — az idők folyamán — az emberek szükségleteinek a jobb és előnyösebb kielégítése céljából közösségi szervezeteket létesített, melyek a célok ezerféle tarkaságával mind-mind az emberek ügyeinek az előbbrevitelét kívánták szolgálni. Az államszervezeteknek, a gazdasági és művelődési célokkal működő társaságoknak ma már csaknem végtelenné mondható sora mind-mind ezt a célkitűzést szolgálta és szolgálja. Az emberek milliói pedig, akik ezeknek a szervezeteknek tagjai, napról-napra újabb és újabb áldozatokat hoznak, hogy áldozatuk és munkájuk révén előnyökhöz jussanak.

Magyar mivoltunk nyílt megvallását nekünk senki meg nem tiltotta. Ez azonban nem üres mellvegyetés, nem személyeskedő, nem egyszer rosszindulatú és felületlen bírálgatást jelent, hanem komoly munkát és felelősséget kíván minden magyartól. Azok a magyarok azonban, akik magyarságukat azzal a megvallással, hogy ők magyarok, elintéztnek vélik, sem tényleg, sem erkölcsileg nem számíthatják magukat a magyar népközösség tagjainak.

Egészséges népközösségi szellem kialakulása tehát csak úgy várható, ha magyarjaink tisztában lesznek azzal, hogy a kisebbségi helyzet nem pusztán szó, hanem kemény munka, áldozatkészség, melyet a megoldásra váró feladataink, gazdasági, társadalmi és művelődési kérdéseink mindenkifől egyformán megkövetelnek.

Antonescu államvezető szózata a hatalom átvételének második évfordulója alkalmából

Antonescu Ion tábornagy államvezető kormányzásának második évfordulója alkalmából kiáltványt intézett Románia népéhez. Bevezetőjében az államvezető megragadó szavakkal vázolja azokat a súlyos megpróbáltatásokat, melyeken az ország ezekben a történelmi időkben a becsület és kötelességteljesítés jegyében diadalmaskodott, majd hangsúlyozza, hogy megtartotta fogadalmát, melyet 1940 szeptember 6-án a nemzetnek tett, hogy

visszaadja az ország becsületét, felszabadulását, letörli a mult megbocsáthatatlan szegényfoltjait és a nemzetet új lélekkel új sorsra vezeti.

— Őseink Istene előtt s előttetek, Románok, keresztény hódolatom gondolatát nyilvánítom, mert Isten arra érdemesített, hogy vezethessem keleten a harcot a román földek felszabadításáért s összezsússuk után egy éven belül már visszaszerezhetjük az ősök földjét és harcot folytatunk a civilizáció és nyugalomunk ellenségei ellen. Az ősi földnek a felsza-

badítása a legnagyobb tény, melyet nemzedékünk, a történelem számára, lemosva a mult hibáit és saját hibáinkat, megvalósíthatott, mert semmi sem szentebb egy nép számára, mint a becsület és a föld megvédelmezésének kötelessége.

A történelem súlyos terheit a hadsereg viseli, mely felszabadította a keleti területeket. A nemzet hősi katonáinak köszönheti legszentebb jogainak érvényesítését s ezért az államvezető Őfelsége I. Mihály király uralkodásának és maga államvezetői működésének harmadik éve kezdetén kéri a nemzetet, minden fáradozásával hasson oda, hogy

a súlyos háború felelősségét továbbra is méltóképp hordozza

s egyben legteljesebb elismerését adja a felszabadító hadseregnek s azok utódainak, akik a harc mezején életüket áldozták. Harc nélkül nem lehet semmit sem megvalósítani. A holnap elhelyezkedéseinek méltóknak kell találniuk bennünket.

„Ez a háború saját háborunk“

— Ebben a harcban, melyet saját földjeinkért, életünk jövőjéért, hitünk és törvényünk, családunk és birtokunk védelméért a keleti sötétség ellen folytatunk, nem vagyunk egyedül. A világ leghatalmasabb hadserege, a nemzeti szocialista német birodalom védereje és szövetségesei oldalán harcolunk;

életünket és becsületünket a tengelyhatalmak támogatására bizzuk,

akik mellett megkezdtük a háborút a föld felszabadí-

tásáért és a civilizációért. Ez a háború saját háborunk, mert a királyság négy millió lakosát és ősi Moldovánk földjeit a szovjet megrohanás elszakította. Ha nem bíztuk volna nemzeti létünket Németország és Olaszország szövetségére és ha a nagy német hadsereg nem kezekedett volna földünk szabadságáért, már régen lehengerelt volna bennünket a keleti hordák támadása, mely a mi megsemmisítésünket és Európa elpusztítását tervezte. Ez az igazság.

„Ennek a háborúnak az eredményétől függ a civilizáció sorsa“

— A háború becsületbeli törvényeit követve, mi nem váltunk el a német katonáktól, akik váltva harcoltak mellettünk Moldova földjén; a német katonának a román földekért hozott véráldozatáért saját véráldozatunk kötelességét teljesítjük.

— Ez a háború a leghevesebb, mely valaha is népünk s az összes népeket érte.

Ennek a háborúnak az eredményétől függ a civilizáció sorsa.

Ezért kérek mindenkit, értse meg ezeknek az óráknak kemény felelősségét, mely nemcsak a fiatalok vállára nehezedik, akik harcolnak, hanem az egész nemzet lelkére és hatalmára.

Férfiasan kell viselni a sors megpróbáltatásait

A továbbiakban megállapítja az államvezető, hogy a háború, minden megpróbáltatása, fájdalom, terhe dacára, nem akadályozhatja meg a kötelességteljesítést úgy a békében maradt ország, mint a vitéz hadsereg által felszabadított területeken. Besszarábiát és Bukovínát újjászervezték, a mezőgazdaságért minden lehetőt megtettek, minden nap új munkát, megvalósulást hoz s bár a súlyos tél és a szárazság éve akadályoz bennünket az elkövetkezőtől nagy erőfeszítések gyümölcsének aratásánál, férfiasan kell tekintenünk a sorsnak ezt a megpróbáltatását is és

szükségleteink mindennapi okos és mértékletes beosztásával hassunk oda, hogy senki se szenvedjen

és a hadsereg folytathassa kötelességét védelmünkben.

Ezután az államvezető behatóan ismerteti azt a nagyszabású építő és szervező munkát, melyet a kormányzat az államélet minden vonalán kifejtett. A termelés, a gyárak munkája, a háborús nehézségek ellenére folyik, közellátási intézkedések és fizetés-

emelések révén segítetik a munkásságot, a hitel pojtika és nyersanyagbehozatal révén pedig könnyítettek a termelők helyzetén. Emelték a fizetéseket is nyugdíjukat s minden megtehető, amit a mai nehéz körülményekben a tisztékért, birákért és köztisztviselőkért megvalósíthatnak.

A legnagyobb gondosság tárgya az iskola, minden törekvés a falusi és városi gyermekek támogatására irányul, az egészséges fiatal nemzedék kialakítására, hogy hittel, fegyvellemmel, munkával és rendej készüljön jövő feladataira. Minden megtett a hadirokkantak, hádiárvák s hádiözvegyek támogatására s ezúton is minden megtesszük érdekében, amit az igazság és a nemzet halála parancsol. A kormányzat szilárd elkötelezéssel folytatta a romanizálás művét, hogy a nép lelkétől idegenek gazdasági béklyóitól szabaduljunk. Ugyanez a lelkes és céltudatos tevékenység jellemzi a közegészségügyi, társadalmi munkát, a pénzügyi helyzet, közellátás, közmunkák, közigazgatás, közlekedés stb. megszerzését is. A háborút nemcsak a csatamezőn nyerik meg, hanem az egész nép erkölcsi és fegyelmi egységével is.

A győzelembe vetett szilárd hit

Befejezéstül az államvezető utal arra, hogy mind ebben a kormányzat óriási erőfeszítéséről tesz tanúbizonyságot; kéri, hogy mindenki lássa be a súlyos körülmények jelentőségét, mert elképzelhetetlenül nehéz időben kell kormányoznia, míg mások a nyugalom, béke és bőség idejét nem tudták kihasználni. Minden gondolatunk a jövőé legyen. A kiáltvány ezekkel a szavakkal zárul:

— Románok! Az országért folytatott két munkás esztendő ért véget számomra, egy súlyos terhet

és kemény felelősséget jelentő új év nehezédek lekemre. Román öntudatunkért, földünk védelméért, jogaink építéséért, hőseink áldozatának megérdemléseért, mártírjaink vérenek megváltásáért, legyünk mindannyian egy lelkiismeret, egyetlen hitvallás, egyetlen cselekvés. Bizalommal telve lépünk át a román forradalom és felszabadító harcunk új esztendőjének küszöbét. Győzelmünkbe vetett hitte, Istennel előre! Eljen a király! Eljen Románia!

A miniszterelnökhelyettes rádióbeszéde

A kormányzat két évi történelmi munkássága és nagyjelentőségű sikerei

Bucurestiből jelenti a Rador: Antonescu Mihai helyettes miniszterelnök nagy rádióbeszédet mondott Antonescu Ion tábornagy-államvezető kormányzásának és Őfelsége I. Mihai király trónralépésének két éves fordulója alkalmából. Ebben a beszédben utalt arra, hogy Antonescu tábornagy és kormányának munkája nem volt egyszerű közigazgatás, mert Antonescu tábornagy ezen két év alatt nem a békében és a megszokott körülmények között kormányzott. A tábornagy-államvezető 1940 szeptember 6-án mint katonai vállára vette egy nemzet és egy állam sorsát. Abban az időben a határok le voltak döntve, a nemzet meggyötört lelke pedig kialudt és az állam is a ziláltság állapotában volt.

A sötétség esztendőjéért az állam súlyosan fizetett.

Antonescu tábornagy visszaadta

Antonescu tábornagy-államvezető már az első órában megfogadta, hogy visszaadja a nemzetnek jogait és becsületét és a tábornagy megtartotta szavát.

A keleti határoknál ott leleselkedett a sötétség hatalma.

A Szovjetunió megsértette a szabad fajok jogait, a moldovai nép akarata s a nemzetközi egyezményeket, elmozdította Bukovinat és Basarabiát. A helyettes miniszterelnök azután utalt arra, hogy a veszély eme óráiban Antonescu tábornagy-államvezető az egyetlen európai katonai hatalomra támaszkodott, a tengelyre, amely mint politikai erő is szembe tudott szállni a bolsevizmussal, Romániának a háromhatalmi egyezményhez való csatlakozását úgy Hitler Adolf, mint Mussolini megértéssel fogadták. Ezt a megértést még jobban megerősítette a tábornagy-államvezető berlini és római látogatása. 1941 június 22-én azután felhasználta az első alkalmat, hogy védekezhessünk és visszaszerezjük Moldova előzőlött földjét. Négy millió román várta a felszabadulás óráját.

A mi háborunk és a mi külpolitikánk — mondotta — nem támadó és imperialista jellegű, hanem a nemzet és intézményeinek megvédését célozza.

A mi külpolitikánk a földünk és egységünk politikája. A mi háborunk nemzeti harc, amely tiszteli az ősi hagyományokat és ezért Antonescu tábornagy-államvezető katonai és román kötelességének tett eleget,

A hadsereg eleget tett kötelességének a nemzet és a történelem iránt

A helyettes miniszterelnök kitért Antonescu tábornagynak a hadsereg megszervezése érdekében kifejtett munkásságára is. A tábornagy-államvezető az első óráktól kezdve megkezdte ezt a szervezési munkát. A legmodernebb harci eszközök, a hadfelszerelés és a hadsereg élelmezésének fokozására, hogy a hadsereg betölthesse történelmi szerepét. Ebben a munkájában az államnak rendelkezésre álló összes eszközökkel támogatták.

Az anyagrendelés az utóbbi két évben elérte a 130 milliárd leit,

amely a hadsereg felszerelésére irányuló és 1928—1940 között történt rendelések hetven százalékát teszi

A mezőgazdaság, kereskedelem és ipar támogatása

Utalt arra is, hogy úgy a mezőgazdaság, mint a kereskedelem és ipar is megkapták az állami intézmények révén a szükséges támogatást. Beszámolt a nemzetgazdasági helyzetről, a közlekedés helyzetéről, Megemlékezett a szövetkezetek számbeli és tőkegyarapodásáról. A lakosság élelmiszerellátásáról

A határoknál az előzőlét veszélye leleselkedett.

A tábornagy-államvezető első ténykedése az volt, hogy visszaadja a monarchiának történelmi tekintélyét és értelmét, mert a monarchia a román nemzet számára a nemzeti egység alapja és a történelmi folytonosság szimbóluma volt és kell hogy maradjon. Antonescu tábornagy érdeme, hogy ez megtörtént és Őfelsége I. Mihai király uralkodásának harmadik esztendőjébe lép. Uralkodásának első évét megszentelték a felszabadító harcok és a katonák vére. Mellette öröködnék a kötelességtudás és a monarchikus hagyományok, Őfelsége Elena anyakirályné, aki egy sokat megpróbáltatott élet szenvedéseit szenteli fia jövőjének. A román nemzet minden reményességét a monarchia missziójához fűzi, melynek folytatnia kell I. Carol király és a királyság bölcs hagyományait.

a nemzetnek jogait és becsületét

amikor kiadta a parancsot a hadseregnek a Prut folyó átlépésére. A vitéz német hadsereggel vállatve küzdve jogainkért harcoltunk és a háború, valamint áldozatos multunk történelmét követve folytattuk ezt a háborút.

A továbbiakban hangoztatta, hogyha a Szovjetunió folytathatta volna romboló tevéteit, akkor a románság és hagyományai megszűntek volna,

Európa számára pedig a középkornál is sötétebb korszak következett volna.

A román katonai vitézsége megmutatta, hogy a román nép nem árulja el őseit és nem tűri a rabslágot. Azután kifejtette, hogy Románia a szervezési munkában is együttműködött a német birodalommal és Olaszországgal, hogy folytathatni lehessen Antonescu tábornagy nemzeti forradalmát. A politikai együttműködés gazdasági téren is kifejezésre jut és felsorolta az ezen a téren elért eredményeket.

Antonescu Mihai helyettes miniszterelnök beszéde további során ismertette a romanizálás művét és felsorolta a román munka védelme érdekében kifejtett tevékenység eredményeit. Számszerű adatokkal igazolta az eredményes munkát, amely

az államnak is hatalmas jövedelmi forrást jelent.

Számoszlopok segítségével bizonyította be, hogy a különböző állami intézmények milyen óriási összegű hiteleket adtak ki a románosítás céljából.

ki. A hadsereg kiképzése érdekében is nagy és eredményes munkát végeztek két év alatt. Ezt a felsorolt számokkal is igazolta. A hadseregre költött összeg meghozta gyümölcsét, mert

a hadsereg eleget tett a nemzet és történelem iránti kötelességének.

A hadfelszerelési munka továbbra is folyik.

Azután az ország pénzügyeit ismertette és számszerűen összegezte az elért eredményeket, majd a fizetések rendezésével kapcsolatban bejelentette, hogy

a kormány rövidesen ismét felemeli a köztisztviselők fizetését.

szólva kijelentette, a kormány mindent elkövet, hogy az elsőrendű közszükségleti cikkek szétosztását biztosítsa.

A mezőgazdaság helyzetét ismertette részletesen beszámolt azokról az intézkedésekről, amelyek a termés fokozását célozták és a termés elraktározását

valamint feldolgozását elősegítették. A kormány külön gazdasági tervet dolgozott ki figyelembevéve a fogyasztás és az export szükségleteit. Szólt az állat tenyésztésről, majd az állam által elvégzett munkákról. Végül ezzel kapcsolatban kifejtette, hogy Basarabia és Bukovina ujjszépítése érdekében külön terveket dolgoztak ki.

Társadalomjóléti intézmények eredményes tevékenysége

Behatóan ismertette a helyettes miniszterelnök a közegészségügyi minisztérium tevékenységét és új alkotásait, az orvosi kar és a gyógyszereszek számbavételét, az orvosi utánpótlás érdekében fogantatott nagyhorderejű intézkedéseket, ápolónő-tanfolyamok létesítését,

a népegészségügyi általános helyzet javítását.

Társadalomjóléti vonatkozásban részletesen kitért a társadalombiztosító intézet működésére és teljesítményeire, a munkások és magánalkalmazottak támogatására, fizetésük gyarapítására, a tanoncnevelés és elhelyezés terén megvalósított eredményekre, a zsidó elemek nagyrészben román etnikai származásuk és főleg menekültek által való helyettesítésére, a fennálló tanoncotthonok befogadóképességének több, mint 30 százalékos emelésére. Ujjonnan létesített tanoncotthonok berendezésére száz millió leit, a tanoncot felruházására pedig 270 millió leit fordít az ország. Megszervezték a kötelező közháztartás munkaszolgálatot, munkatáborokat;

a Muncă și Lumină szervezet a munkásság szellemi színvonalának emelésében fejt ki rendkívül értékes tevékenységet.

A Társadalomsegélyező Bizottság munkáját mártatta ezután a helyettes kormányelnök. Ez a szervezet Őfelsége Elena anyakirályné védnöksége és Antonescu tábornagy-államvezető hitvese lelkes fáradozása jegyében, a román nők áldozatos közreműködésével párhuzam eredményeket ért el, úgy a hadsereg támogatása, mint a sebesültek, hadiözvegyek, hadiárva, a hadbavonultak hozzátartozói, a városi és falusi szegénysorsok lakosság segélyezésére. Az igazságügyi és a közoktatásügyi reform jelentőségét és eredményeit méltatta a továbbiakban, majd az egyházi intézmények támogatásában megújuló lelkes munkát.

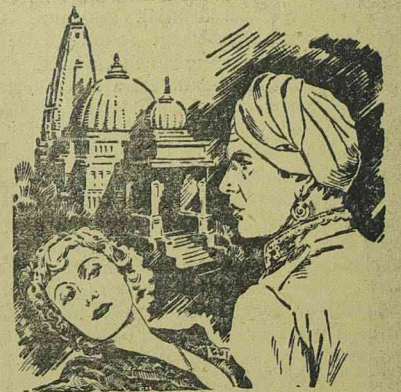
Nagyszabású közigazgatási munka

Befejezéstül a helyettes miniszterelnök számadatokkal szemléltetett beszámolóit közölt a propagandaügyi minisztérium nagyhorderejű, a nemzet érdekeit minden vonalon kiválóan szolgáló tevékenységéről és arról a nagyszabású közigazgatási munkáról, melyet a kormányzat az országban és a felszabadított területeken végzett és végez.

Beszédét e szavakkal fejezte be:

— A Trón körül egyesülve, a mindenkori román hitvallást szolgálva, a román felszabadulás tábornagyát követve, sohasem fogjuk tudni elárulni sem földünk szent törvényeit, sem hazafias kötelességeink teljesítését, Őfelsége I. Mihai király uralkodásának harmadik éve küszöbén és annak a történelmi küldetésnek harmadik határkövénél, amely küldetés a Tábornagy és a kormány teljesíti, az általunk folytatott harc győzelmébe és igazságunk diadalába vetett rendíthetetlen hitünket nyilvánítom minden románnak. Eljen Románia! Eljen a király és a dinasztia! Eljen a román felszabadulás Marsallja!

ARO kert-mozi Arad Tel. 24-45

Közkívánatra!

Az eschnapuri tigris

LA JANA, KITY JANSEN

Előadók 3, 5, 7 és 9 órák a keletben

Német és román csapatok súlyos harcok közben Sztalingrádnál további tért nyertek

A negyedik háborús év küszöbén a tengelyhatalmak szinte az eddiginél is nagyobb lendülettel törnek az ellenségre és egyik sikert a másik után aratják. A Taman félsziget teljes egészében a német és szövetséges csapatok birtokában van és Novorosszijsk elfoglalásának nemcsak az Azovi-tengert, hanem a Fekete-tenger keleti partvidékét is uralják. Novorosszijsk volt az utolsó haditengerészeti kikötője a Szovjetuniónak a Fekete-tengeren. Német és román csapatok dicsőségét és bátorságát hirdeti ennek a nagyfontosságú erődítésnek az elesése. Az Azovi-tengerben vesztéglő bolsevista hajók most már hiába kísérlik meg a kijutást a Fekete-tengerre, utjukat elzárja a németek és szövetségesek parti őrsége a Keres-szoros mindkét oldalán.

Sztalingrád ostroma még tart. Ezt a várost annyira megerősítették a bolsevisták, hogy méltán nevezik a Vörös Verdunnek. Minden talpalatnyi földet makacsul védenek és a németeknek lépésről lépésre kell meghódítani a város előtti megerősített övezetet. Csaknem naponta megkísérlik a vörösök, hogy a németek gyűrűjéből kitorjenek, de minden kísérletük meghiusul. Óriási veszteségeket szenvednek emberéletben és hadianyagban, melyet kíméletlenül vetnek harcba. A támadások és ellentámadások hevesége napról-napra nő. Ha a bolsevisták makacsul védekeznek, úgy a németek még makacsabban támadnak és a város elfoglalása csak idő kérdése.

Tizenhét ellenséges hajó elsüllyesztése

A német vezéri főhadiszállás hétfőn délelőtt a következő különjelentést adta ki:
Német buvárnaszádok karavánokból és magánosan haladó hajókból Amerika keleti partjain, az At-

lanti-óceánon és a Karibi-tengeren, valamint Afrika nyugati partjain elsüllyesztettek tizenhét hajót összesen 108.000 tonna ürtartalommal.

A német főhadiszállás legújabb jelentése

A hétfőn délután kiadott legújabb hivatalos jelentés beszámoló Novorosszijsk, Fekete-tengeri kikötő eleséséről, amelynek elfoglalásánál kiváló szerep jutott a román lovasságnak.

Sztalingrádnál német és román csapatok súlyos harcok közepette további tért nyertek. Az ellenség minden támadását visszautasítva, száznolc bolsevista páncélost semmisített meg. A német légi erő éjjel-nappal bombázta a várost és a Volgától keletre fekvő repülőtereket.

Ugyancsak bombázták a Moszkvától északnyugatra levő szovjet repülőtereket és az ellenség összes utánpótlási vonalait.

Medintől északra az Ilmen- és Ladoga-tóktól délre a bolsevisták támadásai kudarcba fulladtak.

Novorosszijsk elfoglalásának jelentősége

Novorosszijsk ősrégi város, mely a tizenharmadik és tizennegyedik században Genova tartománya volt, majd török és végül orosz uralom alá került. Kikötője az egész éven át jégmentes és forgalva elérte az évi két és félmillió tonnát. Lakosainak száma meghaladja a százezret. Kőolaj-, fa-, gabona és cementkereskedelme jelentékeny. Fegyverkezési gyáraiban ágyukat, gránátvetőket, löszert gyártanak. Víz-

repülőgép- és motorgyára is van. Páncéltörő műhelye, vasúti mozdonygyára most elveszett a bolsevisták számára. Novorosszijskben történik a bolsevista cementtermelés harmadik részének. Bőr- és szőrmefeldolgozó ipara híres és pezsgőgyárában évente mintegy ötvenezer hektoliter pezsgőt gyártanak. Malomipara, konzervgyárai jelentősek.

Német városokért angol helységek bombázása

A Német Távirati Irodának katonai helyről szerzett értesülése szerint angol bombázók az elmúlt éjjel Nyugat-Németország több városára dobtak bombákat. Néhány helyen a ledobott gyújtó- és robbanó-

bombák kárt okoztak. A támadó gépek közül hatot lelőttek. Megtorlasuj német gépek Anglia keleti partvidéke fölé szálltak és hadi fontosságú célpontokat bombáztak jó eredménnyel. Több tüzet figyeltek meg.

Bolsevista segélykiáltás

Az angol rádió közölte a bolsevista rádióknak a vörös katonákhoz intézett szövegét, amely felszólítja őket, hogy egyetlen lépést se hátráljanak, mert élet és halál függ a mostani harcok kimenetelétől. A moszkvai rádióknak ez a segélykiáltását kiegészíti

Majszky londoni szovjet nagykövete nyíltan közölte, mely szerint a bolsevista hadsereg naponta mintegy öt-hatezer embert veszít a harcokban és ezért kéri az angol hadvezetőséget, hogy minél több légi támadást intézzen Németország ellen.

FORUM-MOZI ARAD

Nyáron is nagy filmeket játszik. Telefon: 0-10. városunk egyedül jól felszerelt, kellemesen hívős terme. Előadások 3, 5, 7-15 és 1-20 kor 30 lejes egységes helyárral.

Következő műsor! Filmszínházunk szezonnyitó slágere!

A leghíresebb francia színművészek pazar v. gjátéka. 2 órai párisi humor

A KÖKUSZDIÓ

A főszerepben RAIMU, MARIE BELL, MICHEL SIMON

Ma 3, 5, 7-15 és 9-30-kor

3 órákor 30 lejes egységes helyárral

A főszerepben Alexander Golling, Eva Immermann, Gustav Waldau

30. számú híradó

A W. B. 1. sz. buvárhajó

30. számú híradó

H. Sziklay Gizi tánciskolájában,

Arad, Gen. Avarescu 8, (volt Banatului)

szeptember 9-én, szardán este 8 órakor új tánckurzus nyílik kezdők részére

Külön diák-kolonok, magánórák egyénileg és csoportokban. Minden vasárnap és ünnepnap táncgyakorló órák d. u. 5 órától Fejlagos tások és beiratkozások egész nap az iskola helyiségében.

Öt perc kistörténelem

A Fekete-tenger

A Fekete-tenger partjain ósidők óta meglevő kereskedelmi utak láthatók. Mint egy góppontban, úgy futnak minden irányból össze az utak, sőt még a messzi Közép-Ázsiából is, ahol viszont Kináig, Indiáig ágaznak el a bekapcsolódó utak. Ez a jól kiépített közlekedési rendszer az elmúlt századokban elvesztette jelentőségét, de mielőtt még a jó reményesség fokán át vezető és Indiába irányító utat felfedezték, ez volt az egyetlen világkereskedelmi lehetőség, összekapcsolni Európát Ázsiával, a messzi Kinával és Indiával. Azok a helyek, ahol ezek az utak a Fekete-tenger partján találkoznak, így Kercs és Trapezunt, már a korai antik korban is hírneves kereskedelmi helyek voltak.

Tukidides történelmi művei szűz érdekes tanúságot szolgáltatnak ezekre az időkre vonatkozólag. A pelononezusi háború alatt a spártaiak a tengerszorosokat zár alá vették és ezáltal ellenfeleiket váloggal megbénították. Csakhamar kimaradtak a helének számára érkező Fekete-tengeri gabonaszállományok. Abban az időben a Fekete-tenger vidékén az indogermán európai népeknek még nyomuk sem volt. A helének tehát könnyen bekapcsolhatták ezt a területet, kulturális és gazdasági érdekkörükbe. Így alakultak meg Kercs és Trapezuntban, a Duna és a Dnjeper torkolatánál az első európai gyarmatok. A Fekete-tenger hellén tenger volt, a rómaiak pedig a görögök nyomdokaiba léptek, amikor a Dunánál és a Kaukázusban megerősítették a közptengeri birodalom határait.

Sor kerül a germánokra is. Kelet-Európában megalakult a gótok hatalmas birodalma, amely a Keleti-tenger közti folyamrendszert uralta és így világkereskedelmi kapcsolatot hozott létre Távol-Keletig. Észak-Európa között is. Ez volt az első germán államalakulat ukrán földön. Így keletkezett a Fekete-tenger és a Földközi-tenger révén virágzó árucseres arab világ. De bizonyos idő múlva ezek a kereskedelmi utak a háború utjai lettek. Ázsia belső részéből kiözönlöttek a mongolok és amerre csak mentek, mindenütt halál, pusztulás követte utjukat. Szétzúzták a bagdadi kalifátust és elsöpörték a Nyugat védelmezőit a Fekete-tenger partjairól.

Fordult a történelem lapja és az új kor kezdetén a törökök foglalták el ezeket az annyira áhított területeket. A Fekete-tenger ozmán lett. Közben megalakult a moszkvai nagyhercegség és megkezdődött a versengés törökök és oroszok között. Két évszázadon keresztül tartott ez a harc a cárok és szultánok között, de Törökország mögött már mind élesebb körvonalakban bontakozott ki a legújabb nagyhatalom. Nagybritannia ereje először a tengereken mutatkozott meg, lassan, de biztosan India és a keleti kereskedelem ura lett. És az állandó török-orosz feszültség igen kedvezőnek mutatkozott az angol világpolitika szempontjából, mert így egyre nagyobb és nagyobb befolyásra tett szert, úgy a Fekete-tengeren, mint az azt környező országokban.

Elérkezett az angol-orosz bekerítő politika Európa ellen és ennek nyomán az első világháború. Ezen alkalommal nem sikerült az orosz-angol zárlatot áttörni. Az orosz kolosszus a háború vége felé ugyan meginogott és eldőlt, de az akkori eredmény csak muló jelentőségű volt Európa számára. 1918-ban német csapatok állottak Ukrajnában és Georgiában, de az elvesztett háború következtében végül mégis az angolok nyertek teret a Fekete-tenger vidékén és a Kaukázusban. Az angol befolyás érvényesült Bakuban és mindenütt másutt, sőt most már az volt a terv, hogy egészen Indiáig és azontul az összes országok angol befolyás alá kerüljenek.

Husz esztendő után kitört a második világháború és most már ködbe foszlottak az angol világhatalmi politika reményzései és célkitűzései. A három esztendőig tartó viaskodás nyomán Anglia ugyszólván összes fontos támaszpontjait elvesztette a Csendes-óceánon, az Atlanti-óceánon, az újvilág legközelebbi vizein is tart már az életre-halálra szóló birok. Ázsiában viszont már a Kaukázusban folyik a harc, ahol a német és szövetséges csapatok uralják már a Fekete-tenger egész vidékét. Ez alkalommal végleg az európai életterbe fog bekapcsolódni ez a terület, mely az évezredek folyamán annyi nép vágyának Erisz álmája volt.

A katonai hatóságok rendelete az országot védelme, a hadsereg biztonsága és a közrend fenntartása érdekében

Manafu Marin hadosztálytábornok, a Timisoara-temesvári őrség parancsnoka, az 1941 június 21-én kelt 1798 számú és a hivatalos lap 1941. június 22-iki 145 számában megjelent rendelettervezényre való hivatkozással az ország védelme a hadsereg biztonsága és a közrend fenntartása érdekében a következőket rendelte el:

1. A nemzetvédelmi miniszterium engedélye nélkül senki sem tarthat rádióadó készüléket vagy postagalambokat. A rendelet ellen vétőket életfogytiglani kényszermunkával büntetik.

2. Aki tudomást szerez róla, hogy ellenséges ejtőernyősök szálltak le, köteles ezt a legközelebbi hatóságnak nyomban tudomásra hozni. Az ejtőernyősök elleni harcban mindenki köteles a katonaság felszólítására résztvenni. Ugyancsak köteles mindenki segídeni az ejtőernyősök, a kének és a menekülő hadifoglyok elfogatásában. A rendelet ellen vétőket életfogytiglani kényszermunkával büntetik.

3. Tilos éjszaka szabad ég alatt katonai, művészeti vagy középületek közelében tüzet rakni. A rendelet ellen vétőket ötől-huszonöt évig terjedő kényszermunkával büntetik.

4. A katonai hatóságok engedélye nélküli tilos katonai vagy polgári intézmények, vagy bármilyen természetű közmunkák fényképezése. A rendelet ellen vétőket kettőtől tizenkét évig terjedő fogházzal büntetik.

5. Igazolás nélküli tilos közlekedni vagy állomásozni olyan helyeken, ahol csapatok nyertek elhelyezést katonai raktárak vagy már katonai épületek közelében, valamint minden olyan helyen, ahol a katonai hatóságok megtiltották. A rendelet ellen vétőket kettőtől tizenkét évig terjedő fogházzal büntetik.

6. Tilos bármilyen módon vagy bármilyen eszköz segítségével idegen ellenséges hatalom érdekében propagandát kifejteni. A rendelet ellen vétőket nyolctól husz évig terjedő súlyos börtönnel büntetik.

7. Tilos bármilyen katonai tőrökép használni azok kivételével, melyek a nagyvezérkar előzetes engedélyével kerülnek forgalomba. A rendelet ellen vétőket kettőtől tizenkét évig terjedő fogházzal büntetik.

8. A katonai hatóságoknak a törvényes formák betartásával előterjesztett kérelmét: katonáknak menhelyet adni, őket befogadni, ugyancsak befogadni a hadsereg kocsijait és állatait is, senki sem tagadhatja meg. A rendelet ellen vétőket egy hónaptól két évig terjedő fogházzal büntetik.

9. Tilos az ellenséges vagy titkos rádióadó-állomások által közölt hírek terjesztése, vagy azok hallgatása olyképpen, hogy azok a nyitott ablakon keresztül, vagy a rádiókészüléknek az utca közelében való elhelyezésével, vagy a szomszéd lakások felé való állításával, vagy a híreknek nyilvános helyiségekben való meghallgatásával mások által is hallhatóak legyenek, amelyek sértőek a nemzetre vagy a román államra vagy szövetségeseire. Ugyancsak tilos személyeknek gyűlékezése nyilvános helyiségekben vagy magánlakásban azáltal, hogy meghallgassák az ellenséges vagy titkos rádióállomások híreit. A rendelet ellen vétőket 3—20 évig terjedő börtönnel büntetik. Tilos a román vagy szövetséges rádiók által leadott hírek elfordított terjesztése. Ez utóbbi pont ellen vétőket 2—12 évig terjedő fogházbüntetéssel sújtják.

10. Tilos terjesztani vagy magyarázni a hadműveletekre, a csapatmozdulatokra vagy a csapatok helyzetére vonatkozó, valamint a katonai és polgári hatóságok által a rend, biztonság és nemzetvédelemre vonatkozó intézkedésekkel kapcsolatos híreket. A rendelet ellen vétőket 2—12 évig terjedő fogházbüntetéssel sújtják.

11. Tilos bármilyen összejövétel, köztereken vagy magánlakásokban, sárt helyiségekben, bármilyen céllal és akármennyi legyen is a résztvevők száma, a hatóságok — Timisoara-Temesvár városának területén a helyőrség parancsnoksága, Arad, Lugoj-Lugos, Caransebes-Karánbes, Oravita-Oravica és Beius-Beienyes helyőrségi parancsnokságainak ege városokban, a falvakban pedig a szolgabírók — engedélye nélkül. Kihágást követnek el nemcsak azok, akik az összejövételre a résztvevőket meghívják, vagy rendezik és vezetik, hanem a résztvevők is. Nem szükséges előzetes engedély a templomokban vagy a törvény által elismert ismázházban történő vallásos összejövetelekhez, keresztelés, esküvő vagy temetés alkalmából való családi összejövetelekhez, iskolai ünnepségekhez és ünnepnapokon a közönségi táncmulatságokhoz. A rendelet ellen vétőket egy hónaptól két évig terjedő fogházbüntetéssel sújtják.

12. Tilos sokszorosításra adni, vagy sokszorosítani, terjesztani, vagy terjesztetni a cenzúra hivatal

által nem láttamozott nyomtatványokat vagy írásokat. Ugyancsak tilos nem cenzurázott magánlevelezést egyik helyesből a másikba szállítani. Színház és művészeti előadások, felolvasások szintén a cenzúra alá tartoznak. A rendelet ellen vétőket egy hónaptól két évig terjedő fogházzal büntetik.

13. Tilos minden olyan megnyilatkozás, amely a hadsereg vagy a tisztikar elleni lebecsülést vagy a nemzeti érzés sértését, vagy kihívást eredményez.

Tilos bármilyen természetű és eszközű megnyilatkozás, amellyel azt a reményt lehetne kelteni, hogy a román állam területe kibővülhet. Tilosak a nemzeti egyház és annak alkalmazottai elleni tiszteletlen cselekmények. Tilos minden propaganda, az egyéni is, a volt pártok vagy valamilyen felosztott párt vagy politikai csoporthoz tartozott személyiség érdekében. Tilos minden cselekmény, amely alkalmas arra, hogy reményt keltsen egy nem engedélyezett politikai párt vagy mozgalom győzelmére. Tilosak olyan dalok, amelyek politikai eszmét juttatnak kifejezésre, minden olyan ízgatás vagy ízgatási kísérlet amelyből veszély származik az állambiztonságra. Tilos olyan köszöntés, amelyből kétségtelenül kiderülne, hogy az illető tagja egy nem engedélyezett politikai szervezetnek. A rendelet ellen vétőket egy hónaptól két évig terjedő fogházzal büntetik.

14. Tilos a közhatalóságok által nem engedélyezett egyenruhák, egyenruhák részeit, jelvények, zászlók, felírások vagy portrék megőrzése bármilyen címen és bárhol is legyenek azok. Vonatkozik ez kiáltványokra, füzetekre, nyomtatványokra, könyvekre, fényképekre, vázlatokra, rajzokra és bármilyen más anyagra, amelyeknek tartalma veszélyes a közrendszer, állambiztonságra vagy az alkotmányos rendre. A rendelet ellen vétőket egy hónaptól két évig terjedő fogházbüntetéssel sújtják.

15. Tilos az állami mártóságok, a katonai és polgári hatóságok működését és az azok által hozott intézkedéseket nyilvánosan kommentálni. A rendelet ellen vétőket egy hónaptól két évig terjedő fogházbüntetéssel sújtják.

16. Tilos bármilyen eszközzel és bármilyen módon bírálni a szövetséges államok fejtelt és politikai vezetőit, vagy eme államok más politikai személyiségeit. A rendelet ellen vétőket egy hónaptól két évig terjedő fogházbüntetésben részesülnek.

17. Tilos a köztisztviselőknél a szolgálat ideje alatt a román nyelven kívül más nyelven beszélni. Kivételt képeznek a törvény által megengedett esetek. A rendelet ellen vétőket egy hónaptól két évig terjedő fogházbüntetéssel sújtják.

18. Tilos a katonai vagy polgári hatóságok által kiadott falragasok, kiáltványok, rendelkezések vagy bármilyen más közlemények letétele vagy megsemmisítése. A rendelet ellen vétőket egy hónaptól két évig terjedő fogházbüntetésben részesülnek.

19. Időseknél csak az utlevél és az illetékes hatóságok által kiadott tartózkodási engedély valamint a katonai hatóságok különleges utazást engedélyével utazhatnak. A rendelet ellen vétőket egy hónaptól két évig terjedő fogházzal büntetik.

20. Városokban a látványosságok éjjel egy órákor befejeződnek, ugyanakkor zárnak az összes nyilvános, fogyasztási és mulatóhelyiségek is. A közutakban este tíz órakor van a záróra. A nyilvános helyiségek tulajdonosai kötelesek jelenteni az illetékes hatóságoknak mindazokat, akik helyiségükben rendezvényt követnek el, vagy az állambiztonság vagy a közrend ellen ízgatnak, propagandát folytatnak vagy fondorlatoskodnak. Az állomási éttermek egész éjjel nyitva tarthatnak, de csak az utazó közönségnek állhatnak rendelkezésre. A rendelet ellen vétőket egy hónaptól két évig terjedő fogházbüntetéssel sújtják.

21. Az 1—20 szakaszokban foglalt büntetéseken kívül a büntető törvénykönyv 25 szakaszában foglalt mellékbüntetések is alkalmazhatók.

22. Eme rendelet elleni kihágásokat a katonai és a bűnügyi rendőrség tisztjei állapítják meg, míg a vizsgálat és az ítékezés a katonai büntető hatóságok hatáskörébe tartozik.

23. Ez a rendelekezés a közlése után huszonöt órával lép érvénybe és Timis-Torontál, Arad, Bihor-Bihar, Caras-Krassó és Severin-Sábrény megyék egész területére érvényes.

24. Az ezen megyék területén levő katonai parancsnokságok által régebben kiadott összes rendelkezéseket hatályon kívül helyezik, kivéve a hatodik hadtest tavaly kiadott első számú és az első gyaloghadosztály által tavaly kiadott 22. számú rendeletét, amelyek érvényben maradnak.

HIREREK

Timisoara-temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal:
L. Flak Brati nu 3. Telefon: 28—10.
Aradon előfizetések, hirdetések és reklamációk Reclama
hirdetőirodáján, Kaminscu-utca 8. Telefon: 17—11.
Aradi szerkesztő: Babocay György.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Belföldi előfizetéssel együtt egy hóra 110.— lei negyedévesre 300.— lei, fél évre 550.— lei, egész évre 1200.— lei. Külföldi előfizetésre havonta öt pengő, negyed évre 15.— pengő, fél évre 30.— pengő és egész évre 60.— pengő. Egyes példány árak hétköznapokon 26 fillér, vasárnap 30 fillér. Hirdetéseknek, névlistáknak és közzétételnek, szövegeknek, vázlatoknak és részvényszerzőknek a rendszer előfizetési díj kétszerese.

Vagy ugy?!

Szelid, kevésszavú, jóbírózott ur nézegeti a kiadó szobát. Pipericsné pont ilyenféle alberlőt szeretne kapni. A látogatónak is észrevehetően tetszik a szoba. Meg is kérdezi, mi a bére.

Pipericsné idegesen fordul a jobboldali fal felé, mert a mögött rejtőzködik a nagy hiba, amit elhallgatni, sajnos, nem lehet. A szomszéd szobában ugyanis egy zongora tanárnő lakik s rengeteg manapság is a tanítványa.

— Hát kérem, én azért a gyönyörű szobáért kétezer lejt is jóllehet elkérhetnék — szónokol Pipericsné, mint ha csak egyenesen a falnak beszélné — de önnek ezert-ötöszéért is odagnadm...

A család uriembernek az orra tövére figyelve futnak össze a ráncok. Kissé emeltebb hangon szakítja felbe a szónoklatot!

— Mennyibe kerül kérem?
A szomszéd szobában éppen ebben a pillanatban zúg fel a szongorán a cé-dur skála.

— Ezeröttszáz lej — mondja megjuhászodva az asszony és tekintete idegesen jár a veszedelmes falon. — De nem bánom, no! Legyen ezerháromszáz.

— Az ur szavartan mosolyog!

— Arra kérem asszonyom, forduljon felém, a szájáról kell leolvasnom szives válaszát, mert én sajnos, süket vagyok.

Vagy ugy?!... Pipericsné nagyot sóhajt és megkényyebülten távozik.

— Kétszer!

ÖNKÉNTESÉK BEVONULÁSÁNAK ELHALASZTÁSA. Bucurestiből jelentik a Rador: A nagyvezérkar köeli, hogy a régi sorozási törvény 71. és 72. szakasza alapján sorozott ifjak (TTR), akiknek bevonulását október 1-ére tűzték ki, egy hónappal november 1-ére halasztották. A tanulmányi hátrasztást igénylők kérelmek október 22-ig nyújthatók be.

— A kiadástott ingatlank eladására. A románországi, telepítési és államvagyonleltározási államtitkárság köeli, hogy a kiadástott ingatlanok nérvétele semmiféle jogot nem ad az illető ingatlan tulajdonosára. Az ilyen ingatlanok eladását az 1942 május 27-i rendelettervény szabályozza.

— Az ankarai francia nagykövét visszahívása. Vichyből jelentik a Német Távirati Iroda: Helleu ankarai francia nagykövét visszahívták állásából.

— Bulgáriai kommunisták kivégzése. Szófiából jelentik: Dzsamaja községben felakasztottak három halálraítelt kommunistát és az új államvédelmi törvény szerint holttestüket huszonöt órára át közszemlére tették ki.

— Javitóvizsgák a katolikus magyar inasiskolában. A Timisoara-temesvár római katolikus magyar inasiskolában a javítóvizsgák szeptember 10-én délután négy órakor lesznek. A javítóvizsgákat a gyárvárosi Dorobantilor-uton levő hármas számú állami elemi iskola helyiségében tartják. Jelenkezni tartoznak mindazok, akik valamely tárgyban nem feleltek meg, valamint azok is, akik elfogadható okból a vizsgáról cimaradtak. Az abszolváló vizsga írásbeli része szeptember 11-én délután négy órakor, a szóbeli része pedig szeptember 14-én délután négy órakor lesz.

— Davai ügyvéd halála. Haragos Adám dr. devai ügyvéd hatvanöt éves korában meghalt. Az elhunyt harmincöt éven keresztül működött mint ügyvéd és mindenütt nagy tiszteletnek örvendett. Halálát három leánya gyászolja. Temetése nagy részvét közepette men végbe.

— A francia nemzeti bank kormányzója Pétainból. Vichyből jelentik a Német Távirati Iroda: Pétain tábornagy francia államfő kihallgatáson fogadta Weisagert, a francia nemzeti bank kormányzóját. A tábornagnál tett látogatása után a kormányzó Laval miniszterelnök előtt jelent meg.

— Megölte a traktor. A prahovamegyei Berzeni községben egy traktort, amelyet Crivat Gheorghe vezetett, egy mély gödörbe zuhant és maga alá temetete a vezető, aki nyomban meghalt. A vizsgálat megállapítása szerint Crivat Gheorghe mielőtt a traktorra a munkát megkezdte volna nagyobb mennyiségű alkoholt ivott és valózínűleg ez volt az oka a szerencsétlenségnek.

Kisasszony napja

Krisztus édesanyjának születésnapját ünnepli ma a keresztény világ. Kisasszony napja egyike legrégebb és legnépszerűbb Mária-ünnepeinknek. A magyar nép Kjsboldogasszony, vagy még általánosabban — mint naptáraink is jelzik. — Kisasszony napjának nevezi. X. Pius pápa 1911-ben az ünnepet a nem kötelező ünnepnapok sorába iktatta, tehát nem jár istentiszteleten való részvételi kötelezettséggel, de Kisasszony napján így is bensőséges egyházi ünnepeken vesznek részt világszerte a hívő tömegek és felszendülnek az örökszép Mária-énekek, kérve a Boldogasszonyt, ne fejedkezzen el buzgó hívőiről.

— **GANDHI ÉS AZ ANGOLOK.** Az angol hírszolgálat jelentése szerint az indiai brit hatóságok közölték Gandhival, hogy abban az esetben szabadon engedik, ha hajlandó a szabadságmozgalmat leszeregni. Ha ezt nem teszi meg, úgy a háború végéig fogásában marad.

— **Rendelet az őrlésről.** Timisoara-Temesvár város vezetősége a központi gabonaértékesítési hivatal távirati rendelete értelmében közli, hogy a „falusi malmok” illetékmentesen csak a termelők gabonáját őrlhetik, még pedig a törvényes adagok erejéig. A nemtermelők gabonáját csak a kereskedelmi malmok őrlhetik, a jisztilteték leróvása mellett.

— **Zsidók utazási engedélye.** Bucuresztől jelenlik: A belügyminisztérium közli, hogy a 319—1942. számú rendeletörvény harmadik szakaszának első bekezdése értelmében a zsidók utazási engedély iránti kérvényüket csak a romániai zsidóközponton keresztül nyújthatják be. Akik közvetlenül az állami hatósághoz intézik folyamodványukat, a dnyesztelenül munkatáborba kerülnek.

— **Agyonynyomta a leomlott föld.** A Ploesti közelében levő Malajesti de Jos község határában súlyos szerencsétlenség történt, amelynek Ionescu Gheorghie községbeli lakos esett áldozatul. A gazda a feleségével és egyik ismerősével a község szélén földet ásott egy gödörbő. Munkájukban a gödör egyik fala leomlott és a föld mindhármukat eltemette. Ionescu Gheorghie a földtömeg agyonynyomta, míg felesége a lábát törte és belső sérüléseket is szenvedett. A házaspár ismerőse csak könnyebb sérüléseket került orvosi kezelésbe.

Alkalmi vétel

Prima hasáb tűzifa eladó: bükk, cserfa, tölgy és gyertyánfa 1-től 100 vagonig, ára 21.000 lei, vagonba berakva ab feladóállomás, ab Timisoara állomás 24.000 lei, 3 vagonig a teljes vételár megrendeléskor fizetendő, 5 vagonról feljebb a vételár fele rendeléskor fizetendő. Fenti feltételek csak szeptember 10-ig érvényesek. **BIROUL COMERCIAL**, Timisoara, I. Strada Mercy 4. Telefon 42-81. Bejárat az utcáról.

— **Zsidó lakások bérbeadása.** A nemzeti románosításá központ aradi fiókja közleményt adott ki, amelyben tudatja az érdekelteket, hogy november elsején az összes zsidók által lakott lakásokat kiüritik, függetlenül attól, hogy az illető háztulajdonos volt, vagy bérlő. A kiakoliatási rendelkezés az idegen állampolgároakra, a nyitott rendeléssel bíró orvosokra és fogorvosokra, a különleges bíróságnál jogerős ítéletet nyert háztulajdonosokra, az első fokot nyert és jelenleg a semmitörvényeskedő háztulajdonosokra és végül az 1942. március 23-ki törvény hatodik szakasza által kivételezett zsidókra nem vonatkozik. A fentieknél szeptember 10-ig kérvényt kell benyújtani a románosításá központhoz, igazolva hogy a fent elsorolt kategóriák valamelyikébe tartoznak. A zsidókkal a románosításá hivatal megkerülésével kötött megállapodásokat nem veszik tekintetbe és az ilyen lakásváltoztatási cseréket nem hagyják jóvá.

A hangyák, melyek példát nyultanak az embereknek a közösségi érzésről, eitemetik halottaikat

A hangyákról már rendkívül sokat írtak; akadtak, akik egész életüket áldozták e böcs kis állatuk megfigyelésére, sőt Maeterlinck, a nagy belga író is egy önálló kötetet szentelt nekik. Mindenkinél el kellene olvasni ezt a művet, amelyből megtudhatjuk, hogy építkeznek, hogy rendezik be kamráikat, milyen tökéletes társadalmi összetartásban élnek a hangyák. Nyilvánvaló, hogy ugyanolyan értelmesek e kicsiny rovarok, sőt sok tekintetben talán még magasabb szellemiségűek is, mint messzi ősrünk, a barlanglakó ősember. A hangyák mindenre képesek, amit az ősember megtudott tenni, egy hangyaboly tehát az emberiség ósállapotának ékesenszó példásata. Csak egyben maradtak ezek hátrányban az ősember mögött, hogy nem ismerték fel a tűz jelentőségét, nem tudnak tüzet rakni és az így származott meleg előnyeit hasznosítani.

A megfigyelés azt a tanulságot hozta az ember számára, hogy van valami a hangyákban, ami már szinte hasonlós a lélekhez. Olyan tudós, mint Forel, aki egész életét a hangyák társaságában töltötte, meg van győződve arról, hogy a hangyák a legkülönbözőbb egyéni és családi erényekben bővelkednek. Ilyenek a bátorság, a szenvedések hősiés elviselése, a gyermekeikről való gondoskodás, mindenképp pedig a közösségi érzés, amely épp a mostani nagy társadalmi átalakulásban, az új emberi életnek is vezérelője. Van azonban a hangyáknak még egy jellegzetes szokásuk is, amelyről nem emlékezett meg sem Forel, sem Maeterlinck. A hangyák eitemetik halottaikat. Még pedig épp oly titkosan temetkeznek, mint az elefántok, amelyek pusztulásuk óráját érezve, maguk vánszorognak el ismeretlen sziklaköszökbé vagy valahova a messzi rengetegbe. Egy kutató napjainkban tanúja lehetett egy ilyen hangya-temetésnek, amely merőben új színt jelent a természettudományi kutatás számára.

A tudós kertjében hatalmas cserébben egy oleander virágzott. Ezt a cserépet választotta ki egy hangyaraj tartózkodása helyéül. Ott éltek, vigan szapo-

rodtak és talán még ma is a cserépben laknának, ha nem lett volna a közelben az éléskamra. Ennek a kísértésnek a hangyák nem tudtak ellen állni és egész karavánokban tödültek éjtásakánként az éléskamrába, alaposan megdöszmélva azt. Végül már a befőttes üvegek hártáját is átrágták és szorgalmasan hordozták az édességeket saját éléskamrájukba. A tudós szakácsnője azonban nem tisztelte a hangya és a tücsök menzében rejlt felemelő tanulságot, hanem hadat üzent a fosztogatóknak. Rovarbő folyadékkal permetezte be a cserépet és csakhamar gyilkos köd vont be a hangya-várost.

Ami azután történt, az rettenetes volt. A hangyák nem pusztultak azonnal el, hanem a hasadékokon át kiözönlöni próbáltak, hogy levegőhöz jussanak. Retenetes göröcsök következtek megremegettek, majd halálos fáneba kezdtek, míg végzett velük a mérég. A tűz egy óra hosszat tartott és mire véget ért, beköszöbölt az alkonyat. Ekkor érkeztek haza azok a hangyaosapatok, amelyek egész nap kint voltak munkában. Ezek azonnal észrevették, hogy valami nincsen rendben. Amjdon hangyahullákba ütözködtek, többször is megtárogaták azokat csapjajukkal, mint ha nem hinnének a szemüknek. Ezután hirtelen elrohantak minden irányba. Akadtak olyanok is, amelyek behatolni igyekeztek a megmérgezett városba, de csakhamar elfuladtan és rémliten rohantak onnan ki. Az elszéledt hangyák egy idő múlva még több csapattal érkeztek vissza. Alkapségalkkal megragadták a halottakat és határozott irányba vonszolták azöket. Majd egyszerre lassan és méltósággal felszaporosultak, akár egy temetés menet. Így haladtak látható erőfeszítéssel órákon át, míg a közeli erdőbe érek. Ott összes elpusztult társaikat egy fa odvába temették. Halálosan kimerületen autatón ök maguk is nyugovóra tértek egyetlen gombolyagba sűrűsödve, mint az erdei hangyák. A ház tájára nem tértek vissza sohaem, valószínűleg jártni sem akarták az a helyet, ahol oly szörnyűségesen elpusztult a hangya-város.

— **Hajlózás.** Devan hatvankét éves korában meghalt Izvándi Ferencné, született Spöri Frida. Halálát férje, bátyja Spöri Gusztáv szeszmagykereskedő és kiterjedt rokonság gyászolja.

URANIA sláger-filmszínház, Arad

Előadások 5. 7-30, 9 30.
3-ór matiné olcsó 30 leles helyárrakkal
Tegye próbára idegeit és nézze meg a borsalmak borsalmát a

BESTIA-t

PAULETTE GODARD
BOB HOPE

Vasidögzöttükre is a legnagyobb bátást gyakorolja

20. sz. háborus híra ó

Országosan maximálták a hus árát

Romascanu Mihaj országos ár kormánybiztos rendeleti uton legmagasabb árát léptetett életbe Bucuresztira a marha és bivalyhusra. Szeptember 8-tól 22-ig a marhahus ára 130 lei, a bivalyhusé 120 lei kilogramonként. Szeptember 22-től a marhahus kilogramonkénti ára 124 leire, míg a bivalyhusé 114 leire változik.

A rendelet kimondja, hogy az ország más részében megállapítandó árak nem léphetik túl a fővárosban érvényes árakat.

A magyar gimnázium tanulóinak pótvizsgálja.

A Timisoara-Temesvári katolikus magyar gimnázium harmadik és negyedik osztályának tanulói a múlt tanév végén az állami Babeş-gimnáziumban vizsgáltak, mivel a katolikus gimnázium ezen két osztályának nincsen nyilvánossági joga. A vizsgázandók közül a bizottság a harmadik osztályosok közül 14, a negyedik osztályosok közül 10 tanulót pótvizsgára utasított. A magyar gimnázium tanári kara Vajda Ernő igazgató vezetésével azokkal a tanulókkal díjmentes nyári tanfolyamon foglalkozott. A most tartott pótvizgán a magyar gimnázium tanulói egynek kivételével valamennyien sikerrel tették le a vizsgát.

Mezi

Kedden, szeptember 8-án Aradon a mozik műsora a következő: Aro: Az osnapuri tigris (német film), Corso: Edison (ruszaga), (amerikai film), Forum: A W. B. 1. számú buvárhajó (német film), Urania: A bestia (amerikai film).
Kedden, szeptember 8-án Timisoara-Temesváron a következő a mozik műsora: Capitol: Bécsi vér, Thalia: Csupa szerelem, Corso: A kard királya, Fratelli mozi: A bűnös falu.

Ugyeletes gyógyszerárak

Kedden, szeptember 8-án Aradon a következő gyógyszerárak tartanak szolgálatot: Janka (a betegségejzövel szemben) és Butta (volj Weisz, Avram Iancu-tér).
Kedden, szeptember 8-án Timisoara-Temesváron a következők az ugyeletes gyógyszerárak: Belváros: Ionescu-Heyer (Uniri-téren), Gyárváros: dr. Sandovici-Caegha (Daejlorut), Ersebetváros: dr. Xiu (Amente Sever-tér), Jászváros: Diana (Bratia nu-ute), Mehálában a Corvin, Frateila-Ujkiassodán a Panajóth és Freidorf-Sabadfalun az Eremid gyógyszerár.

A timisoarai városi mozik műsora Előadások kezdete 3, 5, 7, 9-ór. Vasár- és ünnepnapok d. e. 11-ór is

<p>CAPITOL</p> <p>Nagy zenés film!</p> <p>Bécsi vér</p> <p>Willy Fritsch, Maria Holst, Hans Moser, Theo Lingén.</p> <p>Különleges O. N. C.-híradó, Szabasztopol elfoglalása</p>	<p>THALIA</p> <p>Egy nagysheru film!</p> <p>Csupa szerelem</p> <p>Herta Feiler, Rolt Wejn</p> <p>Különleges O. N. C.-híradó, Szerasztopol elfoglalása</p>	<p>APOLLO</p> <p>Atalakítások mint szilnet</p>
---	---	--

A mezőgazdasági szindikátusok szövetségének elnöke. A Garoflid Constantin volt mezőgazdasági miniszter, a mezőgazdasági szindikátusok szövetsége elnökeinek halálával megüresedett helyre Maréscu Nicolae volt minisztert választották.

— Anyák otthona Orastie-Szászvároson. A Hunedoara-hunyadmegyei patronázs bizottság Orastie-Szászvároson az aggokháza mellett megemertette még az Anyák otthonát is. Ebben helyezték el Bogdanescu Vasile Orastioara de Sus községbeli gazda Horriá, Cloșca és Crisan névre keresztelt hármas ikreit is.

— Havi hatmillió frankot fizetnek az államnak a franciaországi zsidók. Vichyből jelent a Rador: A hivatalos lapban közzétett rendelet arra kötelezi a franciaországi zsidók szövetségét, hogy szeptember hónapától kezdve havi hatmillió frankot szedjenek be a megszállott és szabad Franciaországban lakó zsidóktól a szövetség fentartási költségeinek fedezésére.

— Értesítés. A Timișoara-temesvári zsidó hitközség jelenti, hogy az első és második kerületi zsinagógák templomi székhelyeinek szétosztása vasárnap, szeptember hatodikán és hétfőn, szeptember hetedikén kezdődött és csütörtökig szeptember tizedikéig tart naponta délután négy és hat óra között a hitközség Irodájában (I. Str. Marasesti 10, földszint).

— Tűz mellett benzinen mosott. Iscovici Clăra huszonhat éves bucaresti asszony lakásában a cselédeány ruhákat akart benzinen kimosni. A konyhában petróleumégőn főztek és a benzingázak ettől lángalobbantak. A cselédeány egész testén súlyos égési sebeket szenvedett, míg Iscovici Clăra a kezén és lábán sebesült meg. Mindkettőt bevizitották a kórházba. A cselédeány állapota rendkívül súlyos.

— Ujra felfedezett Van Dyck-kép. Madridból jelenti a Rador: Van Dyck két világhírű képét, amelyek Jézusnak a töviskoszorúval való megkoronázását és az Olajfák hegyén történt egyik jelenetet ábrázolják, ismét megkerültek. A hatalmas értéket képviselő képeket a barcelonai katedrálisból annak idején a vörösök vitték el.

Állami Osztályosorsziáték Sorsjegyét

Gheorghe Stănoiu

nagy sorsjegyárudában vásárolja
Timișoara-Temesvár 1., Regele Ferdinand-körút 6. Telefon 30-06

Kívánatra a sorsjegyet postán házhoz küldi.
Negyed sorsjegy 300 lei, fél sorsjegy 600 lei, egész sorsjegy 1200 lei

— Halálra gázolta az autót. Radulescu Marin tizenkilenc éves bucaresti boltiszolga a Filantropia utcán akart átszaladni és közben az egyik petróleum-társaság olajjal megrakott gépkocsija elgázolta. A fiatalember koponyaalapi törést szenvedett, ezenkívül a nehéz gépkocsi egyik kereke is átment rajta, úgy, hogy néhány pillanat múlva meghalt. A gázoló autót sofförjét a rendőrség őrizetbe vette.

— Hamisított utlevelét utazott. Bosser Alfréd, aki édesanyjával Brașov-Brassóban lakott, a középiskoláinak befejezése után Németországban akarta tanulmányait folytatni. Édesanyja azonban nem árja és Bosser katonai szolgálatot sem teljesített, úgy, hogy nem kapható utlevelét. Bosser Alfréd akkor egy Froimescu Max nevű egyénhez fordult, aki hamisított iratokkal huszonnégyezer leiert megszerezte az utlevelet, majd harmincezer leiert a kiutazási vizumot is. Bosser így eljutott Németországba. A rendőrség leleplezte a dolgot és a kiadott körözés alapján Bosser Alfrédöt elkövetőket Németországban az utlevelet és a fiatalembert visszahozták az országba. Kihallgatása alkalmával kijelentette, hogy nem tudott a hamisításokról. Froimescut letartóztatták. A vizsgálat tovább folyik.

— Orastie-szászvárosi anyakönyvi hírek. Az idei év első felében az Orastie-szászvárosi anyakönyvi hivatalban a következő bejegyzések történtek: tizenkét személy változtatta meg vallását, egy házaspár elvált, harminchat jegyespár kötött házasságot, hetvenhat gyermek születését és hetvenkilenc személy halálhíradóját jelentették be. A halottak közt van négy hősi halott is.

— A világ legöregebb vendéglője kétség elenül a szászországi Leising városban van. Ez az ugynevezett Fischendorfer vendéglő, amely kerek hatszáz esztendővel ezelőtt nyílt meg és ugyanakkor kapott engedélyt arra is, hogy söröt főzhessen. Megvan még az 1342-ben kelt engedélyezési okirat is, amelyet a leisingi vendéglősök szakszervezete nagy kegyelettel őriz. Maga a ház azonban még idősebb, majdnem ezer éves. Kétségtelen ugyanis, hogy ott szállt meg Barbarossa, Frigyes császár 1118-ban, amikor az Altburgban tartott országgyűlésre utazott.

KÖZGAZDASÁG

A zsidó vagyonok álcázásának leküzdéséről intézkedő rendelkezések kiegészítése

Dragos Titus románosítási, telepítési és államvagyoneleltározási államtitkár rendeletet adott ki, amely kiegészíti a zsidó javak, jogok és érdekek álcázásának leküzdéséről szóló 196—1942. számú rendeletét.

A rendelet kiterjeszti a bejelentési kötelezettséget:

a) A jogi vagy fizikai személyiségek által zsidókkal kötött részvesztési szerződésekre,

b) zsidók és nem-zsidók között létrejött bármilyen természetű betéti, közkereseti, polgári és kereskedelmi társasági szerződésekre.

A fenti szerződésekre a bejelentést úgy a zsidó, mint a nemzsidó félnek meg kell tennie. A bejelentés a következő adatokat tartalmazza:

A bejelentő neve és lakhelye, milyen minőségben teszi a bejelentést (résztes, cégtulajdonos stb.), a másik társ neve és lakhelye, a cég elnevezése, székhelye, a bejegyzés időpontja és a céghivatali bejegyzési szám, a társaság működésének kezdete, a társaság tagjainak a társaság létrejötte előtti foglalkozása, a tagok által hozott tőke vagy más természetű hozzájárulás, történt-e bejelentés a 196—1942. számú rendelet alapján, milyen szám alatt és hol iktatták, tényleges-e a társaság vagy pedig a zsidó érdekek álcázására szolgál. A bejelentéshez csatolandó a társasági okirat másolata.

c) Valamennyi ingatlan bérleti és albérlési szerződésre, illetve az ilyen szerződések átengedésére,

A TIZ HEKTÁRON ALÓLI GAZDAKTÓL NEM REKVIÁLNAK TAKARMÁNYT. A nemzetvédelmi miniszterium rendelete értelmében a jövőben nem rekvirálhatók szénát vagy szalmát azoktól a gazdáktól, akik tíz hektárnál kisebb területen termelnek szénát, illetve szalmánövényt. Ezen felül a termelésnél az 1942 október 15-től 1943 május 15-ig terjedő időszakra szükséges takarmány megtagadásával megengedhető a rekvirálás, ha az illető tulajdonos jószántából maximális áron nem adja el a hadseregnek a szénát vagy szalmát.

Hány állatot vágtak augusztus hónapban Hunedoara-Hunyad megyében. Az elmúlt hónapban Hunedoara-Hunyad megyében a Baia de Cris-körösbányai járásban 10 sertést és 18 marhát a devai járásban 30 sertést és 120 marhát, a brađi járásban 15 sertést és 36 marhát, a Geogiu-Algyógyi járásban 14 sertést és 46 marhát, a dobrai járásban 8 sertést és 14 marhát, a Hunedoara-Vajdahunyadi járásban 18 sertést és 34 marhát, a Hateg-hátszegi járásban 2 sertést és 9 marhát, az Iliamarosillyei járásban 8 sertést és 15 marhát, az Orastie-szászvárosi járásban 20 sertést és 84 marhát, a Petrosani-petrozsényi járásban 76 sertést és 140 marhát, a Pui-pui járásban 10 sertést és 27 marhát, a Sarmishegetuza-várhelyi járásban 3 sertést és 14 marhát vágtak. A városokban 40 sertést és 170 marhát. Brađon 26 sertést és 78 marhát, Hateg-hátszegen 20 sertést és 170 marhát, Hunedoara-Vajdahunyadon 30 sertést és 100 marhát, Orastie-Szászvároson 30 sertést és 120 marhát, Petrosani-Petrozsényben 30 sertést és 110 marhát fogyasztottak. A fenti mennyiségen kívül július, augusztus és szeptember hónapban Vata de Jos-Alvácza és Geogiu-Algyógyi fürdőhelyeken hetenkint háromszor személyenként harminc dekagram húst osztottak ki.

amelynek tárgya bármilyen természetű butorozott vagy butorozatlan lakás. A bejelentést csak akkor kell tenni, ha a bérleti szerződés jelenleg érvényben van. A kötelezettség kiterjed a nemzeti románosítási központ (CNR) által kezelt házakra is olyan értelemben, hogy a volt zsidó tulajdonossal, illetve zsidó főbérrel érvényben levő és érvényben volt szerződések bejelentendők. A bejelentést a tulajdonos, bérlet, illetve főbérlet és albérlő teszi. A bejelentés a következő adatokat tartalmazza:

Milyen minőségben teszi a bejelentést (tulajdonos, bérlet, főbérlet, albérlő), a bejelentő neve, lakhelye és foglalkozása, a bérlet ingatlan címe, a bérlemény rendeltetése, a bérleti szerződés pénzügyigazgatási láttamozási száma és a bérösszeg nagysága, a másik szerződő fél neve, lakhelye és foglalkozása, végül annak megjelölése, hogy a szerződés, illetve átengedés ösztön-e vagy zsidó érdekek álcázását szolgálja. A bejelentéshez csatolandó a bérleti szerződés másolata.

A két példányban készített bejelentést legkésőbb október 5-ig kell eljuttatni ajánlott levélben a románosítási, telepítési és államvagyoneleltározási államtitkár ság címére (București Str. Armeneasca 10). Az egyik példányt a bejelentő az iktatási számmal együtt visszakapja. A bejelentés elmulasztása a 196—1942. számú rendeletétől hatványozódik és következő szakaszában foglalt büntetéseket vonja maga után.

Uj devizaárfolyamok a külföldi árucserforgalomban. A nemzeti bank a következő új devizaárfolyamokat léptette életbe a külföldi árucserforgalomban (az első szám a vételt, a második az eladást jelenti): Szabad forgalmú devizák kilencven százalékos felárral: Svéd korona 44.75—46.50, svájci frank 43.70—45.43; kliring devizák harminckilenc százalékos felárral: Török font 105—105, német márka 59—60, dán korona 31.0559—31.0559, svájci frank 43.70—44.57, pengő 26.50—27, olasz lira 9.50—9.50, francia frank 3—3, szlovák korona 4.68—4.77, finn márka 2.50—2.50, szerb dinár 2.898—3.05, dráhma 1.21—1.21, horvát kuna 2.95—3. A Bulgáriába irányuló átutalások német márkával bonyolódnak le. 1 levát 1.85 lejel számítva.

Határidő novlá

SZEPTEMBER 10:

Kertészetek forgalmi adója havonta eddig a napig kifizetendő.

Ócskavas készletek havonta eddig a napig bejelentendők.

Öt kilogrammot meghaladó ócskagumi készlekek havi bejelentése.

SZEPTEMBER 14:

Kiviteli cégek havi tájékoztató lapjairak (Bulletin informativ) beküldése a nemzetgazdasági miniszterium kivitel szervezési s elmozdítási igazgatóságához (Direcțiunea Organizării și Incurajării Exportului din Ministerul Economiei Naționale).

SZEPTEMBER 15:

Rekvirálási bónok visszacsatolási köcsör kötvényre történő becserelésének határideje.

A volt király arkenéjeve ellátott 500 lejes bankjegyeknek a nemzeti bank főkönyvénél való becserelése lejár.

Cipőgyárak, üzletek és műhelyek eddig a napig kötelesek eljuttatni jelentésüket az előző kétféle készletéről a nemzetgazdasági miniszterium termelési osztályához.

CORSO premier mozgó (Arad) Telefon 23-64

Egyedüli mozgó nyitott terítővel!

Ma, kedden!

Előadások 5, 7:30 és 9:30 órákor rendszeresen 3 órákor 30 leies helyárral!

MICKEY ROONEY
legszebb és legjobb filmje

EDISON a modern fizika
legendás hőségének IFJUSÁGA

MICKEY ROONEY élte legjobb szerepét játssza ebben a filmben, nem is játsza: él. Az iskola kis fekezhetetlenjét, a vasuti bonbonásus, a kísérletező, kutató lapot kató kis laboratóriumában dolgozó gyermekzenit hallatlan kedvességgel eleveníti meg. A zenei gyémánt sugárik minden mozdulatából. — Egyesített híradó a legújabb eseményekkel

SPORTTESEMÉNYEK

A Háborus-Bajnokságban a Venus legyőzte az oboriakat

Venus—Unirea Tricolor 3:2 (2:1)

Bucureștiben kettős mérkőzés volt, amely szép számu közönséget vonzott. A főmérkőzésen a Venus igen jó játékkal, Humis, valamint Jordache (2) góljaival nagy küzdelem után legyőzte az oboriakat. Az Unirea-Tricolor góljait Bodea és Cricițoiu szereztek.

SPORTUL STUDENTESC—FC PLOESTI
4:1 (2:0)

Az előmérkőzésen a bucareștii diákcsoport biztossan győzött a ploestiiek ellen, akik nem tudták ellenállni a Sportul lendületes támadásainak és egy pillan

raig sem lejték kétségessé győzejmét.

A további háborus bajnoki mérkőzéseken Brașov-Brassóban:

GLORIA CFR—ACFR 2:1 (1:1)

A honi csapat csak az első félidőben volt méltó ellenfele a Glóriának, amely a második félidőben fellökerekeve a maga javára fordította az eredményt.

FC CRAIOVA—JUVENTUS 1:0 (1:0)

A Craiován lejátszott mérkőzésen a honi csapat Batrin góljával megérdemelten győzött és ezzel újabb értékes pontokat szerzett.

Küzdelem a Hősök-Kupájáért

UDR—CFR 2:2 (2:1)

A CFR igen jó játékkal lepte meg híveit. Ezzel szemben az UDR némi csalódást keltett. Az 5. percben Batrin szerezte meg a vezetést, de három perc múlva Köhl egyenlített (1:1). A 10. percben Zsizsik a 16-osról újabb gólt rug (2:1). Szünet után a 34. percben Batrin szabadrúgása jelenti az egyenlítést (2:2). A 44. percben Zsizsik szabálytalan gólt ér el, amit a játékvezető előbb megad, majd később visszavon. A csapatösszeállítások:

UDR: Konrád — Alasu, Fodor — Cumanas, Csipai, Nagy — Todor, Huber, Müller, Zsizsik Köhl.
CFR: Gruin — Pandurescu, Covejdean — Ilias, Urecheatu, Dobosan — Batran, Lungu, Incedy, Banău, Petrovici.

SSMR—RIPENSIA 2:1 (0:1)

A kiküldött játékvezető nem jelent meg és ezért a Resita-resicai Curea vezette a mérkőzést. Az első félidőben a 2. percben Bindea egyéni játék után megszerzi a vezetést (0:1). A 11. percben Voda kézzel fog egy kapura tartó labdát, a 11-es Pataky a kapufának rugja. Szünet után Bindea egyenit (1:1). Majd a 12. percben ugyancsak Lakatos a győzelmet jelentő gólt is belövi. A Ripensia nem mutatott nagy játékot, de döntően azért megérdemelt volna. A csapatösszeállítások:

SSMR: Kovács — Pataky, Sztojanovits, — Brandl, Fioruti, Letalik — Amer II, — Crisan, Lakatos II, Tuți, Almer I.

A Chinezul-CAMT és az Electrica győzött az Alexandrescu-kupamérkőzéseken

A Chinezul-CAMT lendületes szép játékkal a Progresulra mért 4:2 (3:2) arányú vereséget. A győztes csapatból különösen a fedezetsor és a védelem tünt ki. Az Electrica is megérdemelten győzött a Banatul ellen 3:2 (0:1) arányban. A Banatul lelkesen játszott, de nem bírta az iramot. Ezzel a győzelemmel a Chinezul-CAMT tiz ponttal a második helyet foglalta el a kimutatáson a Ripensia mögött, amelynek ugyancsak tiz pontja van, míg az Electrica kilenc ponttal a harmadik helyre került.

A Resita-resicai ifjúsági atlétikai verseny eredményei

A bánsági kerületi ifjúsági atlétikai bajnokságokat Resita-Resicán tartották és azon a következő eredmények voltak.

100 m: 1. Rosu Cornel UDR 11.4 mp., 2. Rosu Emil UDR 11.6 mp. 200 m: 1. Rosu Cornel 24.8 mp., 2. Rosu Emil 25.1 mp. 400 m: 1. Rosu Petru UDR 57.3 mp., 2. Fábry UDR 58.3 mp. 800 m: 1. Fábry 2:15, 2. Ivanescu 2:15. 1500 m: 1. Rosu Petru 4:34, 2. Ivanescu 4:36. 110 m gát: 1. Neagu CFR Timișoara 18.1 mp., 2. Rosu Petre 18.2 mp. 400 m gát: 1. Rosu Petru 64.8 mp., 2. Neagu 71 mp. Rudugrás: 1. Ruja UDR 260 cm., 2. Scaverdea 250 cm. Súlydobás: 1. Helba UDR 11.22 m., 2. Ardelean 9.29 m. Magasugrás: 1. Neagu 165 cm., 2. Helba 165 cm. 3000 m: 1. Rosu Petre 10 p. 7 mp., 2. Juhász SSMR 11 p. Hármassugrás: Ruja 12.38 m., 2. Negutescu CFR 11.32 m. Távolugrás: 1. Negutescu CFR 612 cm., 2. Obolutiu CFR 569 cm. 4x100 m. váltófutás: 1. UDR 49.1 mp., 2. CFR 49.8 mp.

A pontversenyben: 1. UDR 131 pont, 2. CFR 53 pont, 3. SSMR 4 pont.

Ripensia: Maicoci — Bazi, Voda — Razga, Ion Vasile, Cioban — Bindea, Avramuti, Ciolac, Lazar, Tabacu.

CRISANA CFR—MICA 6:2 (3:1)

Az Aradon lejátszott mérkőzésen a Crisana CFR megérdemelten győzött Popa (3), Candrea (2) és Berindei góljaival.

A gyengén játszó és nagy csalódást keltő Mica góljait Berlea szerezte. A két csapat így állt egymással szemben:

Crisana CFR: Sarbu — Munteanu, Tomescu — Tolan, Jivan I, Bodrogeanu — Pasca, Popa Ilie Berindei, Candrea.

Mica: Mocuta — Lungu, David dr. — Teodorescu, Fusoi, Vela — Iancu, Stanciu, Barlea, Ivanescu, Foltos.

VULTURII—GLORIA 2:1 (1:1)

Az aradi Gloria vereséget szenvedett Lugoj-Lugoson. A győztes csapat góljait Ivanis és Todor szerezte, míg a Gloria részére Popescu volt eredményes.

VITROMETAN—MINIERUL 2:1 (1:0)

A Mediaș-Medgyesen lejátszott mérkőzésen ugyancsak a honi csapat győzött nagy küzdelem után.

Hágg újabb világcsúcseredményt futott

Stockholmban 25.000 néző előtt bonyolították le azt a nemzetközi atlétikai versenyt, amelyen a legjobb német atlétákon kívül néhány finn versenyző is részt vett. A verseny kiemelkedő eseménye Hágg újabb világcsúcseredménye, amelyet 4:04.6 idővel az egy angol mérföldes futásban ért el.

Nagy meglepetések a magyar bajnokságban

UJPEST—ELEKTROMOS 3:1 (1:1)

A vezető gólt az Electromos szerezte meg Ortutay révén, amit 11-esből Nagymarosi egyenlített. Majd Kállai öngóli vétét és így lett 2:1. Szünet után a 35. percben Kerzi szerezte az Ujpest harmadik gólját.

KOLAC—SZEGED 5:1 (4:1)

A Kolozsvárot lejátszott mérkőzésen a honi csapat ilyen arányú győzelme a Szeged felett ugyancsak meglepetés.

VASAS—SZOLNOK 1:0 (0:0)

Nem kisebb meglepetés ez az eredmény sem, hiszen az újjon Vasás Szolnokon győzte le a legjobb vidéki csapat címét viselő tavalyi bajnokjelöltet.

TÖREK VÉS—UJVIDEK 2:1 (1:1)

A másik újjon is győzött a tavalyi nagycsapatverő újvidékiek felett, igaz, hogy Budapesten.

HALADÁS—KISPEST 5:1 (0:0)

A szombat helyiek is ugyancsak jól megállják a helyüket a bajnokságban.

CSEPEL—GAMMA 6:0 (3:0)

A bajnokság egyik nagy meglepetése a Csepel ilyen arányú nagy győzelme a „megerősített” Gamma felett. A Csepel összeállítására ez volt:

Dósai — Kállói, Szalai — Kapta, Gere, Dudás — Fuszek, Marosvári, Olajkár II, Jávor II, Pintér.

A Csepel bajnokhoz méltó játékkal szinte lelépte ellenfelet, amely csak az első husz percben tudott

Sport-Foto-Optic
A legolcsóbb sportfotók és azok javítása

A. M. Mülley-nél

Timisoara I., Str. Solderer 11

Fiók: IV., Bulev. Berthelot 10. Telefon 10-19

kejlő ellenállást kifejteni. A 21. percben Pintér szerezte a vezető gólt. Két perc múlva Olajkár II, majd a 35. percben ismét Pintér szerezte a féldő további góljait. Szünet után a 11. percben ugyancsak Pintér nyitotta meg a további gólok sorát, amit a 19. percben Marosvári husz méteres bombagóllal folytatott, majd a 40. percben Olajkár II rugta az utolsó gólt.

NAC—DIMAVAG 3:1 (0:0)

NAC: Vecsei — Papp, Onódy — Perényi, Juhász Demenyi — Kovács II, Sárvári, Bodola, Barna, Tóth III.

DIMAVAG: Károlyi — Bohus, Fejföldi — Kertész, Turár, Bartha — Füzér, Zörgő, Klimek, Fazekas, Turbék.

Egészen az utolsó husz percig góltalan, nagy küzdelem folytatott a két csapat. Ekkor azután a NAC csapársorát átalakították. Bodola visszakerült összekötőbe és rögtön a támadások egész sorozatát indították meg, aminek eredményeként Sárvári mesterhármásával győzött is a NAC. A dősgyőriek viaszgólját Klimek szerezte.

SABITC—FERENCVAROS 3:3 (2:1)

A forduló másik meglepetése, hogy a salgótarjaniak pontot csíptek el Budapesten a Ferencvárostól, amely ugyan sok tartalékkal állt fel. A tarjaniak mindhárom gólját Vincze szerezte, míg a Ferencváros góljain Finta, Lukács és Sárosi III osztoztak.

Rádió

KEDD, SZEPTEMBER 8

București: 6.55 Hírek, hanglemezek. 12.25 Katonai rádióposta. 12.55 Román—olasz katonára. 13.50 Német nyelvű hírek. 14. Rádióhíradó. 14.20 Hanglemezek. 14.30 Sebesültek órája. 15.30 Előadás. 18.20 Katonai rádióposta. 19 Hanglemezek. 19.15 Olaszország felőljára. 19.50 Német nyelvű hírek. 20. Rádióhíradó. 20.10 és 20.35 Hanglemezek. 20.40 Előadás. 21 Szimfonikus hangverseny. 22 Hírek, sport. 22.20 Keringők. 23 Könnyű tarka zene.

Radio Moldova: 13.20 Román zene. 13.20 Hírek. 13.35 Nyitányok. 14. Harmonikajáték. 14.15 Könnyű olasz zene. 14.35 Keringők. 19.30 Tomán indulók. 19 Hanglemezek. 19.15 Előadás. 19.30 Dalok. 20 Előadás. 20.15 Gyermekek énekkar hangversenye. 20.30 Zenekari hangverseny, közben 21 Hírek. 21.45 Táncczene.

Budapest I: 8 Hanglemezek. 8.45 Hírek. 10 Egyházi ének és szentbeszéd. 11.15 Görög katolikus istentisztelet. 12.30 Katonazene. 13 Felolvasás. 13.45 Hírek. 14 Művészlemez. 15 Felolvasás. 15.10 Szórakoztató zene. 15.35 Felolvasás. 16.25 Gyermekek felőljára. 17 Hírek. 17.20 Magyar dalok. 18.10 Felolvasás. 19 Hírek. 19.20 Felolvasás. 19.30 Zongorajáték. 19.45 Felolvasás. 20.20 Könnyű zene. 21 Hangképek az uszóversenyről. 21.40 Hírek. 22.15 Táncczene. 22.40 Cigány, zene. 23 Idegen nyelvű hírek. 23.35 Hanglemezek. 24 Hírek.

SZERDA, SZEPTEMBER 9

București: 6.55 Hírek, hanglemezek. 12.25 Katonai rádióposta. 12.55 Katonára. 13.50 Német nyelvű hírek. 14. Rádióhíradó. 14.20 Hanglemezek. 14.30 Sebesültek órája. 18.20 Katonai rádióposta. 19 Ifjúsági negyedóra. 19.15 Román zene. 19.50 Német nyelvű hírek. 20. Rádióhíradó. 20.10 és 20.35 Hanglemezek. 20.40 Előadás. 21 Németország órája. 21.45 Zenekari hangverseny énekszámokkal. 22 Hírek, sport. 22.20 Zongorajáték. 22.40 Hegedűjáték. 23 Könnyű tarka zene.

Radio Moldova: 13 Hanglemezek. 13.20 Hírek. 13.35 Könnyű román zene. 14 Zenekari hangverseny. 18.30 Német indulók. 19 Hanglemezek. 19.15 Előadás. 19 Hanglemezek. 20 Előadás. 20.15 Mélyhegedű hangverseny. 20.35 Nagy énekesek hanglemezei. 21 Hírek. 21.15 Színelőadás. 21.55 Filmmzene.

Budapest I: 6.40 Torna. 7 Hírek, hanglemezek. 10 Hírek. 10.15 Katonazene. 11.20 Zongorajáték. 11.40 Felolvasás. 12.10 Hanglemezek. 13.30 Bajtársi szolgálat. 14 Katonazene. 14.30 Hírek. 15.20 Cigányzene. 16.15 Felolvasás. 16.45 Hírek. 17.15 Felolvasás. 17.30 Táncczene. 18.05 Felolvasás. 18.20 Katonaműsor. 19 Hírek. 19.20 Jazz zongoraszmok. 19.40 Az „Öreg csontok vigassága” című hangjáték előadása. 20.10 Az operaház zenekarának hangversenye. 21.40 Hírek. 22.10 Úzen az otthon. 23 Idegen nyelvű hírek. 23.25 Táncczene. 24 Hírek.

Budapest II: 19 Hegedűjáték. 19.30 Felolvasás. 20 Hírek. 20.10 Hanglemezek. 21.10 Cigányzene. 22.10 A rádiózenekar hangversenye.

Apróhirdetések

Alkalmazás

Egy megbízható állandó helyi ügynök az italszakmából kereste lik, jó fajborok értékesítésére az aradi piacon. Kézíráson írásbeli ajánlatokat eddigi működéséről „Italszakember” jellegű Reclama Hirdetőbe sürgősen leadni, Biciklizni tudók előnyben. (3154)

Kocsist szíkviz kihordáshoz azonnal felvesszünk. Jelenkezni: „Hercules”, Timișoara-Temesvár, III., Ion Vasiu-utca 4. szám. (2340)

A Horváth szálloda, Arad, az állomással szemben portást és takarítónőt keres azonnali belépésre. (3155)

Perfekt retusornőt keres jó fizetéssel Foto Georgescu, Braşov-Brassó. 3795

Okleveles gépészt, aki gőzgép és traktorvezetéshez ért, keres dr. Szalay Géza uradalmi, Vojtek, Javadalmazás megállapodás szerint. (2354)

Női konfekció munkára kézilányok alkalmazások. Krivus, Bul. Regina Maria 9. szám. (3176)

Ügyes tanuló, azonnal felveszek. Sarlot szalon, Arad Minorita-palota, Bratianu-utca 2/4, III. kapu, I. emelet. (3183)

Bejáró takarítónő szobaleány felvételek, Cim Reclama hirdetőben, Arad, Eminescu-utca 8. (3192)

Fodrászt, egy vas- és egy vizondolónőt vagy férfit jó fizetés mellett azonnalra keresek. Salon Eva, Arad, Avram Iancu-ter 11. (3185)

Földgöcsődjét jó fizetéssel felvételek. Hannauer Mihálynál, Arad, Eminescu-utca 28. szám. (3186)

Állást keres

Állást keres keresztény, magyar, német és román nyelvet beszélő, hosszú gyakorlattal bíró szakértő-könyvelő. Cim: Arad, Reclama iroda, Eminescu-utca 8. (3156)

Gépész állást keres gazdaságba, vagy malomba. Cim: Gönczy, Beliu, Bihar-megye. (3170)

Raktárnoki, pénzbeszedői, éjjeli őri állást keresek. Gyapjas József, Timișoara-Temesvár, V., Bogdanestiilor-ut 107. sz. (5220)

Középkorú, jól főző mindenesszakácsnő ajánlkozik vidéki városba, Caraş-Severin megyébe, Craiova, Sibiu, Braşov-ba. Érdeklődni 2-4 óra között. Cim a Timișoara-temesvári kiadóban. (2360)

Perfekt, dipl. ápolónő éjjelre beteg mellé menne. Timișoara-Temesvár, I., Paul Chinezul-utca 4. szám, ajtó 11. (2363)

Lakás

Szoba, konyha, éléskamra kiadó. Timișoara-Temesvár, III., Buzdugan-körút. (Marjiurj Ciordas-utca mellett). (2351)

Keresztény magánházban 2 szoba fürdőszoba, konyha butorozva, esetleg anélkül kiadó annak, aki átalakítást fedez. Cimeket „Átalakítást fedezem” jellegű Reclama hirdetőbe, Arad, Eminescu-utca 8. kérek. (3184)

Keresünk világos, tiszta és modern 4-szobás lakást, fürdőszoba, mellékhelyiséggel, lehetőleg villanegyed, esetleg fürdőszoba-hallal ekklönítve fürdő-konyha használattal. Telefon 28-10. Timișoara-Temesvár. (2364)

Kiadó földszinten, üresen, Lahovari-nál: utca szoba magában, esetleg fürdőszoba-hallal ekklönítve fürdő-konyha használattal. Telefon 28-10. Timișoara-Temesvár. (2364)

Adás-vétel

Veszek egészséges házat 400.000 leig. Baciu, Turches, vagy Cerna-tu-n. Érdeklődni Braşov-Brassó, Victoria-ut 9. szám, ajtó 2. (3796)

A Tempo bizományi üzle Arad (Fischer Eliz-palota) ajánl: keleti és belföldi szőnyeget, íróasztalokat, varró- és irógépeket, fürdőszoba-, ebédlő- és szobatorokat, csillárokat, festményeket, rekamiéket, kasszákat, egyes butorokat. Porcellánok és disztárgyak nagy választékban. Vesszünk megbízóink részére teljes lakásberendezéseket, modern és antik butort, szőnyeget, ezüstöt, varrógépet, nemes porcellánt. Zálogrédilát meg hosszabbítjuk Futárunk helenként kétszer megy Timișoara. Tempo, Arad (Fischer Eliz-palota.) Telefon: 19-75. (4028)

Veszélyes, ügyes, ügyes

A porák je vannak szállítva a „KAVINA” minta borpinceszereben, Arad, Str. Tudor Vladimirescu No. 17. Telefon 13-50. Uj szállítvány prima draga-nyi öbor érkezett leszállított aron, valamint rakáron vannak különféle fajú prima öborok!

Kérjük egy próbavételt eszközölni és a borvásárlási gond megszűnt! Telefon-rendeléseket 5 kg. felül házhoz szállítunk!

Keresünk megvételre kifogástalan jó állapotban lévő eredeti francia Maligandot vagy Saleront!

Keresek teljes méretű, kifogástalan gumikkal. Bemutatást kérek szíveség-geol Gianone szaküzlet, Timișoara-temesvár, IV., Berthelot 6. (2343)

Üzem eladó, 6 drb cipő szállagép, teljes felszereléssel 200.000 lei sürgősen eladó. Felvilágosítás Timișoara-Temesvár, telefon 26-34. (2348)

Egy Mejdinger-kályha, üstház, íróasztal és kottatartó jutányosan eladó. Timișoara-Temesvár, V., Dr. Sagovici-utca 12. szám. (5219)

Szoba, konyha, éléskamra és több mellékhelyiségből álló ház eladó. Fratelia/b, Bessenyejetelep, VIII. utca 12. szám. (2355)

KERESK
Keresztény házban

két vagy 3 szobás konyhás, fürdőszobás lakás, lehetőleg Belvárosban. Cimeket „Fél-év e előre tizedek” jellegű Reclama hirdetőbe, Arad, Eminescu 8. (3184)

Eladó egy 7 méter hosszú, 220 cm. magas nyitott állvány, egy 3 m. hosszú-pult keményfálgáppal, elől toltató ajtóval és egy asztalos kályha. Arad, Gh. Ionescu-u. 17. 3144

Modern krémszínű gyermekkocsi, gyermekszék, gyapjuszőnyeg, szövött agy-garnitúra és futószőnyeg eladó. Timișoara-Temesvár, IV., Preyer-utca 27. szám, ajtó 1. (3798)

Eladó helyszüke miatt olcsón házszoba, íróasztal, jégszekrény és egyéb butorok. Ugyanott 3-szobás elegáns, modern, összkomfortos belvárosi lakás átadó. Érdeklődni délután 2-7-ig. Timișoara-Temesvár, III., Odobescu-utca 17. (2368)

Eladó 500 kg. mérleg, önfűtő fürdőkád, ablakok kerettel, szoba-kályha és takaréküzem. Timișoara-Temesvár IV., Fröbl-utca 36. szám, II. emelet, ajtó 25. (3799)

Mosdó márványlappal, felszereléssel, két szép pálmálgállány, két drb. masszív tölgyfa konjor ajtó fölé különböző márványlapok és két koffer olcsón eladó. Timișoara-Temesvár, I. Gen. Griegorescu-utca 4. szám, szuterén, műhelyben. (2183)

Eiköitözés
miatt eladó:

12 személyes, faagot ebédlőbeendzés. Fériszobaberendezés, Singer szüllyesztő varrógép, csillár, kertisékek és padok Cim: RECLAMA hirdetőbe, Arad, Eminescu-utca 8

Eladók: párnák, dunyhák, szőnyeg, ágyszerítők, szmoking, frakk, fekete uj férfikabát, 38-as női félcipő nickelfogas, vaskályha és egyéb dolgok. Megtekint-hetők délután 3-tól. Timișoara-Temesvár, Carol-ut 33, ajtó 3. (2362)

Singer-varrógép eladó. Timișoara-Temesvár, I., Regele Ferdinand-körút 1. II. emelet. (2385)

Belvárosi emeletes
bérház eladó

Rendkívül erős, kiválóan jókarban, Belváros központjában, ülekekkel, irodák-kal, kisebb iparvállalat és lakások. Jól jövedelmez, ára 4 500.000 lei. Kézpénz-zel rendelkező és komolyan venni szándékozók ajánlatát „Elsőrendű befektetés” címen a Timișoara-temesvári ki-adóba kérjük.

Bejáró takarítónő szobaleány felvételek, Cim Reclama hirdetőben, Arad, Eminescu-utca 8. (3192)

250000 epeidoszonyeget megvevekre keresek. Cimeket „Nem perza jengere Reclama hirdetőbe, Arad, Eminescu-utca 8. szám. (3178)

Nemanyagú mérnöki szakkönyvek eladók. Ugyanott részállvány és szagor-garnitúra. Cim Reclama hirdetőben, Arad, Eminescu-utca 8. szám. (3180)

90 cm. széles vastag nyersvászon, üzleti napellenzőnek, sátorpótyvának, rolet-tának kiválóan alkalmas. Kosminsky Emerik textilcégnél, Arad, Mepanu-utca 5. (3181)

Heremorzsolót sürgősen megvételre keresek. Bartos, gépész, Deaj, Tarnav-Mica-megye. (3153)

Eladó épületanyag, téglá, cserép, gerenda, deszka. Bövebbet Demian Aurel-nál, Arad, Bul. Regina Maria 21. és Varga Alexandrunál, Latimas. Timiș-megye. (3188)

HATSCHEK ÜGYNÖKSÉG
Arad, Carol-körút 17 (v. 46.) Tel. 16-95.
ÁRAK EZREKBE!

Házak: 25.000: főtéri üzletes 14.000: belv. jó lakáselosztással, cca 3% jöv. — 12.000: átárház, 6 tkv. tétel, cca 4,5% brutto. — 7000: belv. bérház komplexum. — 5000: modern bérvilla. — 4000: villa-negyedben, 13 lakás. — 3500: központban, üzletes sarokház. — 3100: színházhoz kö-zel, modern, emeletes, középnagy lakások: I. ker. — 3000. II. ker. 5 lakás, fürdőszobák, 300 öi kert. — 3000: muresp. 2 lakásos villa. — 2500: közközháznál 2x2, 8x1 szobás compl lakás, nagy kert. — 2200: fő-térhez közel, modern 3 szobás, parkettás, 2x2 szobás, compl, kettős telek, pince. — 2100: Saguna-nál 3 lakásos, fürdőszobákkal. — 2000: belv. félemeletes 3x2, 6x1 lakás, nagy kert, összközművek. — 1950: 5 szobás, szőjő és gyümölcsös kerttel. — 1800: belv., vendéglős. — 1700: állomás-nál, 10 lakás. — 1500: főúton sarokház. — 1400: II. ker. 2x2, 1x1 szobás, telj. lakás állójával. — 1300: megállónál, üz. sarok-ház 2 lakással. — 1000: állomásnál aj. üz. sarokház. — 800: pernevaj 3 szobás, uj. — 750: 5 lakás, 300 öi kert. — 420: belv. 2 szobás. — 330: 3 lakásos, telekárban. — FY LDEK: 16.000: timis megyei 300 k. h. La-tanyával. — 10.000: bánáti birtok, új épü-letek modern felsz. — 7400: Timișoara-az közel 160 k. h. La. — 4000: arad megyei 90 k. h. — 2500: Aradon, betelek 16 k. h. tanyával. — 1600: lugoj 96 k. h. szántó. SZÖLŐK: 4500: 11 k. h., 8 szoba, villa, és felsz. — 2000: paulisi 4 k. h., ház, kolna és felszerelés.

Jó karban levő gyermeksportkocsi, el-adó. Timișoara-Temesvár, V., Ioan Gor-un-utca 28. szám. (2358)

Keresek 305 literes pálinkafőző üsthöz jókarban levő használt cilindert. Cim: L. Vračiu, Brad. (2357)

Kétszobás családi ház kerettel eladó. Timișoara-Temesvár, II., Mircea cel Mare-utca 7. szám. (2361)

Régi újságot veszek. Laphívás, házhoz megyek. Gábor Hermann, Timișoara-Temesvár, II., E. Teodoriu-utca 10. (2387)

Egy kétajtós szekrény 240x130x50 nagy vasüst nélkül eladó. Cim: Moise Nicoara-utca 16. Házmostonánál. (3187)

A közismeri
ENGELMANN
irodakiképző iskolában gyors- és gépírási tanfo-lyamok előadása szept-9-én kezdődnek. A beira-tások folyamában van Timișoara-le esvar IV., Bonnaz-utca 4. szám (Küttl-térnel)

Különféle

Kosztos diákok vagy diáklányok gondos ellátással, fürdőszoba használattal fel-vételek. Timișoara-Temesvár I., Olimpu-utca 13. (5217)

Figyelem! Jegyezze meg új címemet, merj a ruhája molyrágott, kiégett vagy elszakadt, azt speciális műtőmessel bes-zövegheti B. Kemény Klárinál, Timișoara-Temesvár, III., Porumbescu-utca 69. szám. (3773)

2-3 kosztosdiákot elfogadunk jó bánásmód mellett. Zongora a házban. Timișoara-Temesvár, III., Rusu Sirianu-utca 8. (5214)

Egy tiszta száraz raktárhelyiség kiadó. Arad, Gh. Ionescu 17. (3143)

Egy vagy két diákleány teljes eljá-tásra, fürdőszobahasználattal felvételek. Cim: Arad, Blanduziej-utca 10. (3179)

Ellátásra 2-3 diákot elvállal magyar keresztény család Barco, Ghiba, Timiș-utca 11. (3182)

A főúton rentábilis üzletet átvenni-k vagy betársulni. Ajánlatokat „Rentábilis” jellegű Reclama hirdetőbe, Arad, Eminescu-utca 8. (3189)

Etnikai román, tőkével rendelkező, ha-társulni vagy átvenni rentábilis vállá-latot. Ajánlatokat „Rentábilis” jellegű Reclama hirdetőbe, Arad, Eminescu-utca 8. szám. (3190)

Ne essen kétségbe asszonyom. Butorát, szőnyeget, képeit, ezüstjét, porcellán-ját az „Interior” Timișoara-Temesvár, III., Carol-körút 7. szám, állandó kiállít-tásán jó áron rövidesen eladja. (2353)

Népművészeti, felsőruha, fehérenmü, varró, szabászáti, rajz, művirág, szövés-zet, keztyű, játék, aranynimzés, bőr-munka, oroscsipke, stb. stb. tanfolyam kezdődik. Somogy Julia munkatanítónő. Timișoara-Temesvár, IV., Bratianu-utca 12. szám, udvarban. (2359)

Diákleány vagy fiú a központban uris-oládnál teljes ellátásra nyherhet. Cim: Reclama, Arad, Eminescu-utca 8. szám. (5221)

1-2 diáklánykát teljes ellátásra, az új iskoláévre felveszek. Érdeklődni: Feny-orit boy, Timișoara-Temesvár, telefon 20-65. (2366)

Máris megköthető! ószí kosztimist muloveret vagy bébi-dolgait. Használt kötött holmikat átköttök. Danu Olga, Arad, Blanduziej-utca 12. Ugyanott mindennemű hárszövet vállalat. (3272)

H I R D E S S E N
a DÉLI HIRLAPBAN